Jaargang 111. Vrijdag, 2 Julij 1852. No. 5[illegible]

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

[De]ze Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en* [Vrij]dags. *De abonnements-prijs voor den jaargang* [185]2 *is f* 8—40, *en* franco *per post f* 9—45; *het derde kwartaal f* 2—08 *en per post f* 2—34. *[Op] het abonnement der Bijbladen eene verhooging [van] hoogstens* 60 *cent per jaar.*

[DE] STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de [Provin]cie *Groningen*, brengt bij deze ter kennis van de [belang]hebbenden, dat de **DECLARATIEN** van geda[ne] **LEVERANTIEN** ten behoeve van het **BE**[ST]**UUR** dezer Provincie, **over het 1ste halfjaar** [185]2, moeten worden ingediend vóór **den 10den [dezer] maand.**

[G]RONINGEN, den 1 Julij 1852.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornoemd: VAN LIMBURG STIRUM.

HERBESTEDING.

[B]URGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente [Gro]*ningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMIT[TEE]RDE, bij *enkele inschrijving her te besteden:*

[He]t **HERSTELLEN** van **METSELWERKEN** [van] de WALMUREN aan de *Zuider-* en *Noorderhaven*, [van] den *Apoortenboog* tot aan den *Kijk-in-'t Jatsboog*, [met] uitzondering van de Muurwerken der Sluis en Draai-[brug].

[De]ze Herbesteding zal plaats hebben op dezelfde Voorwaar[den], naar welke dit werk op den 30sten Junij l.l. ter aan[beste]ding is aangeboden, welke Voorwaarden, van heden, ter [SEC]RETARIJ dezer Gemeente ter lezing zullen liggen.

[De] *op zegel* geschreven Biljetten, ingerigt overeenkomstig [de] bepalingen van het Bestek, zullen, vóór of uiterlijk op [VRIJ]DAG den 9den Julij 1852, aan het Raadhuis moeten [word]en bezorgd.

[De] opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing [aan] den laagsten Inschrijver, zal in het openbaar plaats [hebb]en op ZATURDAG den 10den Julij 1852, des voor[midd]ags te tien uur, in een der Vertrekken van het [Raa]dhuis.

[G]RONINGEN, 1 Julij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

VERHURING VAN [J]AGT en VISSCHERIJ.

[B]URGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente [Gro]*ningen* zijn voornemens, door hunnen Gecommitteerde, [bij e]*nkele inschrijving* te verhuren, *gedurende het dienstjaar eindigende met den 30sten Junij* 1853:

[1)] Het **REGT** van **JAGT** en **VISSCHERIJ**, [op d]e LANDERIJEN aan deze Gemeente in eigendom toe[beh]orende, gelegen in de *Oude Pekela*, Zuidkant, voor [zoov]erre Stads, van af 2 en 3 Lot, tot aan de *Nieuwe [Peke]la*, Zuidkant.

[2)] IDEM *Nieuwe Pekela*, Zuidkant, voor zoover Stads, [van] af het begin tot aan de bogt in 't Diep en met inbe[grip] van plaats no. 46, bij H. K. DIJKHUIS in ge[bruik].

[3)] IDEM *Nieuwe Pekela*, Zuidkant, van de bogt in 't [Diep], met inbegrip van Plaats no. 47, bij L. L. HOF[KA]MP in gebruik, tot aan de 53 Stads-Kanaalsterplaatsen.

[4)] IDEM *Oude Pekela*, Noordkant, voor zoo verre [Stad]s.

[5)] IDEM *Nieuwe Pekela*, Noordkant, voor zoo verre [Stad]s.

[6)] IDEM:
[a.] vijf zoogenoemde Stadsplaatsen onder *Veendam.*
[b.] 57 kabelingen in de *Wildervank*, Westkant van het Oosterdiep.
[c.] 56, 57, 58, 59 kabelingen aldaar, Oostkant van het Oosterdiep.
[d.] De Stadsgronden ter wederzijden van het *Stads-Kanaal* gelegen, bekend onder den naam van de 22 Roe.
[e.] De 60 Roe, voor zoo verre Stads.
[f.] De 53 Stads-Kanaalsterplaatsen *d*, *e*, *f*, beginnende bij de Wildervankster- en eindigende bij de zoogenoemde geele Klap.

7) IDEM de Gronden van af de geele Klap tot aan de [sche]iding met *Lande* en *Ter Haar*, en wel:
[a]. de 22 Roe, ter wederzijden van *Stads-Kanaal.*
[b]. de 60 Roe, voor zooverre Stads.
[c]. de Gronden ter weerszijden de beide afdraaijen.
[d]. de 104 Roe aan het Stads-Musselkanaal, onder *Onstwedde* gelegen.
[e]. de Gronden bij den Schaapsberg, ten Zuiden van het Stads-Musselkanaal gelegen, alles voor zoover Stads.

8) IDEM de Gronden onder *Ter Haar* gelegen, voor [zoo]ver Stads.

9) IDEM *Ter Apel.*

10) Het **REGT** van **VISSCHEN** aan de Stad toe[kom]ende in het Reitdiep, van den buiten-drijfboom in den [Mon]d van de Haven tot *Garnwerd.*

11) Het REGT van VISSCHEN aan de Stad toekomende [in] het Boterdiep, van de Stad tot aan de Grondzijl, ach[ter de] *Noorderhoog-brug.*

12) Het **REGT** van **JAGT** op de Stadslanden in [de]n Kroonpolder, den nieuwen Stadspolder, en de Stads[gr]oen in het *Oldambt*, onder de gemeenten *de Beerta* [en] *Finsterwold* gelegen, in één perceel.

13) Het REGT van JAGT op de Stadslanden, uitma[ken]de de zoogenoemde Gockingaheerd te *Zuidbroek.*

14) Het REGT van JAGT op de twee aan elkander [gren]zende Stadsplaatsen te *Midwolde*, in den *Oldambte*, bij [...]HESSE, Wz., en J. VEEMAN in gebruik, te zamen [gr]oot ongeveer 160 Bunders.

15) Het REGT van JAGT op de Stadsplaats op de [...]*ide*, bij de Kinderen en Kindskinderen van H. F. KOS[T]ER en Vrouw in gebruik, groot ongeveer 30 Bunders.

16) Het REGT van JAGT op de Stadsplaats op *de Mee[de]n*, *Meutenbroek* genoemd, bij H. G. DEDDES in gebruik, [g]root ongeveer 16 Bunders.

17) Het REGT van JAGT op de Stadsplaats onder *Heiligerlee*, bij H. A. KLOOSTERBOER en Vrouw in gebruik, [g]root ongeveer 158 Bunders.

18) Het REGT van JAGT op de Stadsplaats op *Veenhuizen*, [on]der *Finsterwold*, in gebruik bij P. B. ENGELKES en [V]rouw, groot ongeveer 47 Bunders.

19) Het REGT van JAGT op de Stadsplaats bij de *Nieuwe Schans*, in gebruik bij B. G. SISSINGH en Vrouw, groot ongeveer 67 Bunders.

De Voorwaarden van Verhuring zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen.

De op *zegel* gestelde Inschrijvingsbiljetten, voor *ieder* der *negentien perceelen afzonderlijk* in te dienen, met *omschrijving* en *vermelding* van het *nommer der perceelen*, waarvoor ingeschreven wordt, zullen moeten worden ingerigt overeenkomstig hetgeen daaromtrent bij de Voorwaarden is bepaald, en vóór of uiterlijk op MAANDAG den 12den Julij 1852 aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd.

De opening dier Biljetten en de provisionele toewijzing aan den hoogsten Inschrijver op ieder perceel, zal in het openbaar plaats hebben op DINGSDAG den 13den Julij 1852 des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, den 28 Junij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, bij Inschrijving met geslotene Briefjes, aan te besteden:

De **LEVERING** van de **PATENT-** en **LIJNOLIE**, ten dienste der **verlichting** in deze Stad.

De Voorwaarden van deze Levering zullen, van heden, ter STADS SECRETARIJ ter lezing liggen; terwijl de Briefjes en de Monsters van de Patentolie aldaar vóór of op den 14den dezer moeten worden bezorgd.

GRONINGEN, 1 Julij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

VERHURING van de STADSPLAATS te *RUIGEZAND.*

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, bij *enkele inschrijving* te verhuren, voor den tijd van zes jaren, in één Perceel:

De **STADSPLAATS** op het ***RUIGEZAND***, bestaande in eene BOEREN BEHUIZING, SCHUUR, en verder GETIMMERTEN, met TUINEN en LANDEN, gelegen in den *Ruigezandster Polder*, groot 38 Bunders, 33 Roeden en 10 Ellen; voorts nog den daarom liggenden DIJK, groot 5 Bunders, 78 Roeden en 10 Ellen, met het KWELDERLAND, groot ongeveer 170 Bunders, alles gelegen onder de Gemeente *Oldehove*, bekend in de kadastrale leggers dier Gemeente, Sectie A no. 1 & 2 en Sectie B no. 49 tot en met 60.

De Voorwaarden van Verhuring zullen, van heden, ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, alsmede bij den Kastelein BOERSMA te *Grijpskerk.*

De op zegel gestelde Inschrijvingsbiljetten zullen moeten bevatten de Namen, Voornamen, Beroep en Woonplaats van den Inschrijver en zijnen solidairen Borg, den Jaarlijkschen Huurprijs in *schrijfletters*, en door Inschrijver en Borg geteekend, en voorts op de buitenzijde voorzien van: Inschrijvingsbiljet voor de verhuring van de Stadsplaats te *Ruigezand;* welke Biljetten, behoorlijk gesloten, vrachtvrij, geadresseerd aan den Heer BURGEMEESTER van *Groningen*, uiterlijk op Vrijdag den 23sten Julij 1852, aan het RAADHUIS moeten worden bezorgd.

De opening dier Biljetten zal in het openbaar, in tegenwoordigheid der Gegadigden, plaats hebben op Zaturdag den 24sten Julij 1852, des voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van het Raadhuis.

GRONINGEN, den 28 Junij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS van de Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de BELASTINGSCHULDIGEN, dat het door den Heer STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie *Groningen*, bij besluit van den 23sten Junij 1852, no. 29, gearresteerd en invorderbaar verklaard *tweede gedeelte* van het PRIMITIEF KOHIER van het **PATENTREGT**, over het dienstjaar $18\frac{51}{52}$, van deze Gemeente, bevattende de KRAMERS, SCHIPPERS en alle zoodanige PATENTPLIGTIGEN, welke tot de **dadelijke betaling** der **regten** gehouden zijn, op heden aan den ONTVANGER der DIRECTE BELASTINGEN in deze Gemeente ter invordering is ter hand gesteld, en dat ieder verpligt is zijnen aanslag op den bij de Wet bepaalden voet te voldoen. Voorts worden de belanghebbenden herinnerd, dat, bijaldien zij mogten vermeenen bij hunnen aanslag bezwaard te zijn, zij hunne klagten deswege moeten indienen *binnen drie maanden na heden*, en dat die klagten moeten worden geschreven op zegel, gerigt aan Heeren Gedeputeerde Staten, en worden bezorgd bij den Heer Controleur der Directe Belastingen te *Groningen.*

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen* den 29sten Junij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat zij ontvangen hebben eene missive van BESTUURDERS en COLLATOREN van **WIJBINGA-LEEN**, te ***BOLSWARD***, met berigt, dat genoemd Leen thans **vacant** is, en zij op **Woensdag den 11den Augustus** aanstaande tot eene nieuwe **COLLATIE** daarvan gedenken over te gaan, ten behoeve van eenen bekwamen **Scholier** uit het geslacht der **Stichteres;** terwijl belanghebbenden ter mededinging zich zullen moeten aangeven bij den Heer J. VAN DER VEGT, Ontvanger en Medebestuurder van het *Wijbinga-Leen*, te *Bolsward*, vóór of op den 1sten Augustus aanstaande.

GRONINGEN, 28 Junij 1852.

Burgemeester en Wethouders: VAN IMHOFF.
De Secretaris: VAN UILDRIKS, *l. s.*

Attestatien de Vita.

Wordt geadverteerd, dat tot het afgeven der ATTESTATIËN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten Julij 1852 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad zal worden gevaceerd, des voormiddags van 10 tot 1 uur, op de volgende dagen, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE, benevens MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op MAANDAG en DINGSDAG den 5de en 6den Julij 1852;

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op WOENSDAG den 7den Julij 1852.

Namens **CURATOREN** van het *STEDELIJK GYMNASIUM* te *Groningen*, heeft de ondergeteekende de eer bekend te maken, dat het **EXAMEN** der **LEERLINGEN** van genoemd Gymnasium zal plaats hebben op ZATURDAG, MAANDAG en DINGSDAG den 3den, 5den en 6den Julij aanstaande, in de GROOTE GEHOORZAAL van het GYMNASIUM, en dat ter zelfder plaats op ZATURDAG den 10den Julij, des morgens te elf uur, de **OPENBARE PROMOTIE** en **PRIJSUITDEELING** zal gehouden worden. — Tot bijwoning van beiden worden alle voorstanders van beschaving en wetenschap minzaam uitgenoodigd.

Men stelt zich voor, zoo veel mogelijk de navolgende orde bij het Examen in acht te nemen.

Eerste Klasse: Zaturdag 9—11½, 3—3½.
Tweede Klasse: Zaturdag 12—2, 5½—7½, Maandag 9—9½.
Derde Klasse: Zaturdag 3½—5½, Maandag 9½—11½.
Vierde Klasse: Maandag 12½—2, 5—7½.
Vijfde Klasse: Maandag 3½—6½, Dingsdag 3½—4½.
Zesde Klasse: Dingsdag 4½—7½.

GRONINGEN, 1 Julij 1852.

De Rector van het Stedelijk Gymnasium: *Mr.* A. J. SCHNEITHER.

De **KAMER** van **KOOPHANDEL** en **FABRIJKEN** te *Groningen* maakt aan de belanghebbenden bekend, dat zoodanige STUKKEN, als daarvoor geschikt zijn, ten KANTORE van haren SECRETARIS, in de Guldenstraat te *Groningen*, elken ZATURDAG, des voormiddags van **negen** tot **tien** uur, voor het PUBLIEK ter VISIE zullen liggen.

De Kamer voornoemd:
C. M. NAP, *Voorzitter.*
B. TELLEGEN, *Secretaris.*

De **Bewoners** der aan de **Wallen dezer Vesting grenzende Huizen** worden bij deze herinnerd aan de **NOTIFICATIE** van Heeren BURGEMEESTER en WETHOUDERS, van den 2den Februarij l.l., betrekkelijk de **MISBRUIKEN** op **'s RIJKS MILITAIR TERREIN** (*Groninger Courant* no. 10, Dingsdag den 3den Febr.). Zoomede worden de **Pachters der Grasgewassen** herinnerd aan art. 26 der **ALGEMEENE VOORWAARDEN**, waarop de Verpachting heeft plaats gehad; en allen nogmaals gewaarschuwd voor de schade, welke die misbruiken voor hen kunnen ten gevolge hebben.

GRONINGEN, 30 Junij 1852.

De Luit. Kolon. eerstaanwezende Ingenieur.

NIEUWSTIJDINGEN.

ZWITSERLAND.

In het kanton Tessino is groote spanning tusschen wereldlijke en geestelijke magt. De bisschop van Como heeft onderscheidene geestelijken, leden van den grooten raad, over hunne in dat ligchaam geuite gevoelens in zake van wetgeving, ter verantwoording opgeroepen. In antwoord hierop heeft de kantonnale staatsraad, bij proclamatie van den 15den, deze handelwijze van den bisschop verklaard misbruik van gezag en dienovereenkomstig diens bevelen te zijn nietig. Zij, die, zonder bewilliging der regering, den bisschop in de uitvoering zijner bevelen mogten willen helpen tegen genoemde leden van den grooten raad, worden bedreigd met eene geldboete van 100 tot 10,000 fr. en met ontzegging van hunne bevoegdheid om als geestelijken te blijven dienen.

DUITSCHLAND.

Men meldt uit Bremen, dat de politie aldaar eene bijzondere vlugheid en energie ten toon spreidt. Er is een letterlijk monster-onderzoek ingesteld naar den *Todtenbund*, die men nog altijd als eene hoogst gevaarlijke zamenzwering met zeer uitgebreide vertakkingen blijft beschouwen. Terwijl in den beginne slechts zeer onbeduidende democraten in hechtenis werden genomen en verhoord, strekt de politie thans de hand uit naar aanzienlijker mannen, en houdt huiszoeking bij de voornaamste leden der bekende democratische partij. Intusschen gelooft men, dewijl er nog geene stellige resultaten van een en ander zijn op te geven, dat de ijver welligt overdreven is.

— In de stendenvergadering van Hannover zal een der leden voorstellen, om namens de stenden de regering uit te noodigen tot het doen van de noodige stappen bij de Deensche regering, ten einde de onlangs geschrapte Sleeswijk-Holsteinsche leeningen te erkennen.

— Op de groote wolmarkt te Breslau, waren tusschen de 50- à 60,000 cent. wol aangevoerd, waarvan het grootste gedeelte binnen weinige dagen, voor Engelsche rekening, werd aangekocht. Voor de fijnere soorten werd gereedelijk van 8 tot 10 daalders per cent. meer betaald, dan in het vorige jaar.

— Het ontdekken van goudzand in de bedding van eenige Badensche rivieren heeft niet aan de verwachting voldaan; het is er in te geringe hoeveelheid aanwezig, om de kosten der inzameling te dekken. De tot dat einde gevormde maatschappij is dan ook reeds weder ontbonden.

— De Oostenrijksche ministers van buitenlandsche- en van binnenlandsche zaken, de heeren *von Buol Schauenstein* en *von Bach*, hebben Weenen den 22sten verlaten, om zich naar Buden bij den Keizer te begeven. Men zeide te Weenen (waar zij den 26sten worden terug verwacht), dat deze conferentie met den Keizer in verband stond met de kwestie eener uitgebreide amnestie voor de personen, die in den Hongaarschen opstand betrokken zijn, — eene amnestie, waarvan reeds meermalen sprake was. Dit berigt behoeft echter nog bevestiging.

Zeker is het, dat reeds eene uitgebreide amnestie door den Keizer is verleend, doch alleen voor zoo ver zulks betreft de officieren, die in de vestingen werden gevangen gehouden wegens deelneming aan den opstand. De maatregel strekt zich nog niet uit tot de burgerlijk veroordeelden, waarvan het grootste deel echter reeds bij vroegere gelegenheden in vrijheid is gesteld.

Ook te Debreczin, vroeger de hoofdplaats van de Hongaarsche republiek, werd de Keizer van Oostenrijk met groote geestdrift ontvangen.

— In Duitschland is men ernstig bedacht op de verwezenlijking van het plan, om, in navolging der Jezuïten, reizende Protestantsche predikers te benoemen, ten einde

op verschillende plaatsen, voor het volk openbare godsdienstige toespraken te houden.

„De volksprediking — zegt iemand — heeft ten doel door eene geconcentreerde voordragt, in weinige dagen een afgewerkt beeld der waarheid te leveren, hetwelk veel sterker spreekt, dan op zich zelve staande predikatiën, gelijk de geconcentreerde *vlam* van vele lichtstralen, eene oneindig grootere helderheid verspreidt dan verspreide vlammen, al zijn zij in veel grooter getal."

— Volgens een gerucht, in welonderrigte kringen te Weenen verspreid, zoude het waarschijnlijk zijn, dat de voormalige minister van binnenl. zaken, baron *v. Pillersdorf*, voor een krijgsgeregt zoude teregtstaan.

— Te Hamburg is aan den uit Amerika tot verbreiding der leer van de electro-biologie overgekomen dr. *Dow* verboden, openbare voorlezingen met proeven over deze wetenschap te houden.

— Uit Konstantinopel meldt men van den 12den, dat de Archipel op dit oogenblik van zeeroovers wemelt. Faillissementen zijn thans te Konstantinopel aan de orde van den dag. Dat van het huis *Cormona* had vele andere ten gevolge; de Rumeliotische huizen *Cohen* en *Semo* vielen met een tekort van 3½ millioen piasters; tot gelijk bedrag failleerde de Perzische koopman *Emir Fettula*; van minder belang is het faillissement van het Grieksche huis *Trodovidi*.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 26 Junij.

Behalve de voor eenige weken van hier naar de Noordpool-zee vertrokken schepen, onder bevel van kapitein *Belcher*, zal in de eerste dagen van Julij nog een ander vaartuig de reis derwaarts aannemen, om de schepen van sir *J. Franklin* op te zoeken, te weten, de schroefstoom-schooner *Isabel*, kapt. *Inglefield*. Dit vaartuig wordt daartoe uitgerust op kosten der echtgenoot van sir *Franklin*, ondersteund door het Kon. geographisch genootschap.

— Naar men van Haïti verneemt, schijnt het zich te bevestigen, dat de keizer *Soulouque* aanzoek heeft gedaan om de hand van *Lola Montes* voor zijnen zoon *Bobo*. Er moeten grootsche toebereidselen worden gemaakt voor hare ontvangst aan het hof van Zijne Zwarte Majesteit.

— De aanvoer van goud uit Australië blijft onafgebroken voortduren. Op nieuw zijn in deze hoofdstad van daar 3 schepen aangekomen, welke gezamenlijk voor eene waarde van 106,000 p. st. aan stofgoud aangebragt hebben.

FRANKRIJK.

PARIJS, 27 Junij.

De Wetgevende Vergadering haalt den verloren tijd in. Zoo heeft zij, in de zitting van gisteren, alvorens de discussiën over het budget te hervatten, drie ontwerpen van wet aangenomen, waartoe onder het vorig bestuur gewis eenige zittingen zouden zijn vereischt.

Daarna heeft de Vergadering de beraadslagingen over het budget voortgezet, bij welke gelegenheid de heer *Montalembert* nogmaals is teruggekomen op de dekreten van den 22sten Januarij. Hij betreurde het dat deze geweldadigheid tot uitvoering zou komen en wenschte zich geluk met de verklaring der regering, dat het bewind niets in de begrooting van 1853 had doen opnemen, dat voortsproot uit de verkooping der goederen van *Orleans*, welke familie *van hare bezittingen beroofd was door hoogst betreurenswaardige besluiten*; hij maakte deze opmerking alleen *in het belang der regtvaardigheid, van den eigendom en van eene door het ongeluk getroffene familie, welk lot geheel onverdiend, door niets te regtvaardigen en op geenerlei wijze voorzien was.* Deze verklaring, welke met warmte en kracht werd uitgesproken, maakte natuurlijk een' grooten indruk.

In de zitting van heden (dit is sedert 38 jaren de eerste maal, dat eene zitting op *Zondag* is gehouden) heeft het Wetg. Ligchaam niet minder dan een 22tal wetsontwerpen aangenomen, waaronder die van de ijzeren spoorwegen naar Cherbourg en van Lyon naar de Middellandsche Zee.

— De *Moniteur* bevat eene officiële kennisgeving, dat de dagbladen de redevoeringen niet mogen overnemen, waaromtrent de Vergadering beslist heeft, dat zij in haar geheel zullen gedrukt worden.

— De minister van binnenlandsche zaken heeft aan de departements-prefecten eene aanschrijving gezonden, strekkende om elke vertraging in de afdoening der dienstzaken voor te komen: elk prefect, die op eene aan het ministerie door hem onderworpene zaak binnen eene maand geen antwoord ontvangen heeft, moet hiervan aan den minister zelven kennis geven, zullende dan de oorzaak der vertraging door den minister onderzocht en door tusschenkomst des prefects aan de belanghebbenden medegedeeld worden.

Bij eene andere aanschrijving zijn de prefecten gelast de afwatering van bouw- en weidelanden door middel van onderaardsche buizen, zoo veel mogelijk aan te moedigen en te bevorderen.

(*Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz., in het Bijvoegsel.*)

(*Ingezonden.*)

Iets over bescherming en vrijheid van handel.

Naar MICHEL CHEVALIER, *Hoogleeraar te Parijs.*

IV.

Reeds sedert lang is het beschermend stelsel met regt veroordeeld; reeds bijna eene eeuw geleden, hebben ADAM SMITH en TURGOT de zwakheid en het onhoudbare van zijne grondslagen bewezen. En toch verwaardigden zich de meeste mannen uit de politieke cirkels, die er roem op dragen, geene theorie te hebben, dat is, die er roem op dragen hunne denkbeelden en daden niet aaneen te binden en die de reden niet weten van hetgeen zij doen, naauwelijks te antwoorden aan hen, welke hun bewijsgronden tegen het beschermend stelsel aanboden: »Laat ons in vrede regeren," zeiden zij, »gij zijt slechts theoretici; de regering gaat u niet, maar ons wel aan; wij zijn praktische mannen." Men hield dus op een praktisch mensch te zijn, men was slechts een hersenschimmige geest, zoodra men den moed had vrijheid van handel aan te raden. De protectionisten of voorstanders van bescherming gaven zich uit voor de bevorderaars van de beschaving, voor de weldoeners van het volk, en zij werden daarvoor ook gehouden.

Zoo stonden de zaken, toen voor een twaalftal jaren een onverwachts schouwspel zich bij eene groote natie, onze naburen, vertoonde. Tot dusverre was de regering in Engeland het beginsel van bescherming als een ascioma toegedaan, hoewel uit datzelfde beschermende stelsel eene buitengewone duurte van alle levensmiddelen, inzonderheid van het brood ontstond. Plotseling staken eenige, toen nog onbekende mannen met eene vaste hand de vlag der handelsvrijheid op, door zich onder den naam »ligue" tegen de graanwetten te organiseren (anti corn-law league). Hunne onderneming scheen wanhopend. — Zij waren zonder naam, zonder invloed en zij tastten de sterkste magten des lands aan, de aristocratie der grondeigenaren, de bezitters van plantaadjes in de suikerkoloniën, de scheepsvaart en scheepsnijverheid, die zoo levendige belangstelling overal heeft, de eigenaren der kopermijnen en de meeste fabrikanten, die op dat tijdstip in Engeland — even als nu nog bij ons — geheel verkeerde denkbeelden hadden over de uitwerkselen der bescherming.

Maar men is zeer sterk, als men vrijheid en regt vóór zich heeft, als men voor de regten van de groote menigte opkomt en zeldzame talenten ten dienste van zoo goed eene zaak ter beschikking stellen kan. De heer COBDEN en de goede mannen, die met hem aan het hoofd der ligue stonden, ontwikkelden eene verwonderlijke welsprekendheid, eene verbazende werkzaamheid en eene onbegrensde toewijding aan hunne zaak, en in korten tijd werden zij eene groote magt. Hunne redevoeringen bragten der ligue ontelbare proselijten toe in alle rangen der maatschappij en eindelijk, in het begin van 1846, trad de doorluchtigste van Engeland's staatsmannen, destijds eene minister, een praktisch mensch, sir ROBERT PEEL, die reeds sedert eenige jaren, in elke zitting voorstellen gedaan had, om belangrijke en zeer vrijzinnige wijzigingen in het tarief van in- en uitgaande regten daar te stellen, trad, zeg ik, deze openlijk en officiëel tot die roemvolle ligue toe. In eene plegtige redevoering verklaarde hij, dat hij lang aan het beschermend stelsel geloofd had, maar nu verlicht door menige overdenking en door de ondervinding, erkende, dat de ligue gelijk had, dat hij van dezen dag af de bestrijder zoude zijn van dat stelsel, omdat het strijdig was met vrijheid en regt en onvereenigbaar met het belang der groote menigte, en onmiddellijk stelde hij, in diezelfde redevoering, de afschaffing der regten op de granen voor. Men weet het overige. In weerwil van den spijt en den wrevel van de meeste vroegere staatkundige bondgenooten van sir ROBERT PEEL, in weerwil van de hardnekkige tegenstreving der invloedrijkste klassen, werden de wetten, die den vrijen invoer der granen verhinderden, afgeschaft. De opvolgers van sir ROBERT PEEL hebben zijn werk voortgezet. Het beschermend stelsel is vervolgens in alle opzigten door de Engelsche regering en het Parlement verworpen. Zelfs de navigatieacte van CROMWELL, door de meest ingewortelde vooroordeelen ondersteund en zelfs nog door ADAM SMITH gehuldigd, is in dien algemeenen val van het beschermend stelsel medegesleept geworden. Tegenwoordig deelen de vreemde schepen, op dezelfde voorwaarden als de Engelsche vlag, in den handel van Engeland met de geheele wereld en zelfs met dien der Britsche koloniën. Het »protectionisme" is dood in geheel Engeland. De vrijheid van handel is er nu op hare beurt een axioma geworden. Engeland heeft nog inkomende regten, het trekt er jaarlijks zelfs nog meer dan 500 millioen van; maar dat zijn, op weinige uitzonderingen na, geene beschermende regten meer, het zijn meer belastingen, want de voorwerpen, die zij drukken, zoo als dranken en koloniale eetwaren, hebben binnenlands geene gelijksoortigen. De geest van sir ROBERT kan zich in hoogere, zalige gewesten verheugen over de getuigenissen van eerbiedige dankbaarheid, waarmede zijn naam elken dag door zijne landgenooten genoemd wordt. Wat zeggen nu van dit alles diezelfde praktische menschen, die staande hielden, dat Engeland, hoewel het beschermend stelsel bij anderen afkeurende, er nimmer voor zich zelf afstand van zou doen en die, den avond vóór de Februarij-omwenteling, onze regering durfden interpelleren, om haar te beletten, zelfs langzaam en met schroom over te gaan tot het verleenen van eenige meerdere vrijheid van handel? Is die reusachtige ommekeer van zaken in Engeland eene begoocheling van theoretici? Zijn die voordeelen, die de vrijheid van handel aan de Engelsche natie verschaft heeft, hersenschimmen?

Waarschijnlijk zoude men onze Februarij-omwenteling voorkomen zijn door hervormingen in denzelfden geest, die natuurlijk de ontwikkeling van den arbeid en de goedkoopte der levensmiddelen ten gevolge gehad hadden. Het is een in Engeland algemeen gekoesterd gevoelen, dat zonder de hervormingen van sir ROBERT PEEL, deze omwenteling, de omverwerping der Engelsche maatschappij tot weerstuit zoude gehad hebben.

Letternieuws.

Biographisch Woordenboek der Nederlanden, door A. J. VAN DER AA, 5 Aflev. Haarlem, J. J. VAN BREDERODE.

Het schrijven van een biographisch woordenboek der Nederlanden, een werk bevattende de levensbeschrijving van zoodanige personen, die zich op eenigerlei wijze in ons vaderland hebben vermaard gemaakt, is voorzeker geene gemakkelijke taak. Dezen veelomvattenden arbeid heeft op zich genomen de werkzame bekwame A. J. VAN DER AA, door vele nuttige werken reeds gunstig bekend, doch die zich meer in het bijzonder hiertoe berekend heeft getoond door zijn *Aardrijkskundig Woordenboek der Nederlanden*, van welk met zorg vervaardigd werk thans een meer tot dagelijksch gebruik geschikt *beknopt woordenboek* door denzelfden schrijver wordt uitgegeven, van welke de twee in het licht verschenen afleveringen allezins deszelfs bruikbaarheid aantoonen. De inhoud der boven aangekondigde vijf afleveringen van het biographisch woordenboek beantwoordt volkomen aan hetgeen men zich er van had voorgesteld en bij prospectus aan de inteekenaren was toegezegd.

Het is volledig, naauwkeurig en beknopt bewerkt. Men vindt van ieder in dit woordenboek behandeld persoon in het kort vermeld het leven, de daden of handelingen, waardoor hij zich heeft onderscheiden, zijn karakter, eene beoordeeling van zijne daden en eene opstelling zijner geschriften. Aan het einde van ieder artikel deelt de schrijver de bronnen mede, welke hij heeft geraadpleegd, uit welke opgave men ziet, dat de schrijver de beste bronnen kent en ze weet te gebruiken. Wij wenschen den ijverigen schrijver lust en kracht toe om zijn zoo wel begonnen werk op dezelfde wijze te volvoeren, terwijl een ruim debiet den uitgever moge in staat stellen, deze aan vele kosten verbondene onderneming te kunnen ten uitvoer brengen.

F.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 28 Junij, kapit. *Prins* Roelfina, van Londen; *van Aken* Henderika Dorenthea, van Newcastle; den 29sten *Dirks* Sjouke en *Scholtens* Mettina, beide van Bremen. — Te Texel den 26 Junij, *Mulder* Alida, van Riga, den 27sten *Vlas* Hendrika, van Grimsby. — Te Helvoet den 26 Junij, *Pronk* Mercator, van Batavia. — In het Vlie den 26 Junij, *Plukker* Hendrik, van Christiansand. — Bij Deal den 24 Junij, *Bieze* Elsiena, van Rotterdam naar Valparaiso. — Te Greenock den 25 Junij, *Karsies* Hillechiena Wilkens, van Caen. — Te North Shields den 22 Junij, *de Jong* Catharina Cornelia, van Ferrol; den 24sten *Boer* Verwachting, van Leith; *Brugma* Nina Burhoven, van Londen. — Te Middlesbro' den 24 Junij, *Mulder* Vrouw Jantina, van Hamburg. — Te Hamburg den 25 Junij, *Mulder* Margaretha, van Amsterdam; den 26sten *Waterborg* Henderkina, van Hartlepool; den 28sten *Visser* Tietje, van Dordrecht. — Te Hull den 22 Junij, *Dommering* Gebkelina Lucretia, van Seville. — Te Arendahl den 14 Junij, *Meijer* Foskelina, van Holland. — Te Warnemunde den 25 Julij, *Valomstra* Vrouw Alida, van Harlingen. — Te Dantzig den 22 Junij, *Drewes* Twee Gezusters, *van der Wouden* Gezina Gezina en den 23sten *Vos* Jantina, alle 3 van Amsterdam. — Te Pillau den 24 Junij, *Bekkering* Christina, van Dordrecht; *Schut* Jacob Synes, van Rouan; den 25sten *Giezen* Jufvr. Alida en *Post* Afina, beide van Dordrecht; *Hangelbroek* Margaretha, van Londen. — Te Memel den 20 Junij, *Onnes* Johanna Geertruida, van Hamburg. — Te Narwa den 17 Junij, *Stuitje* Christina Johanna, van Bergen; den 20sten *Bontekoe* Jacobine, van Liverpool. — Te Croonstad den 18 Junij, *van Wijk* Catharina Elisabeth, van Hull; *Zeven* Elsiena Jantina, van Lubeck; *Tunteler* Geertruida, van Hamburg; den 19den *Lindeboom* Geertruida, van Bergen; *Bekkering* Ulrieke, van Amsterdam; *Visser* Johanna Petronella, van Newcastle. — Te Bolderaa den 19 Junij, *Potjewijd* Albertina, van Rotterdam; *Kolk* Jonge Boll, van Bordeaux. — Te Archangel den 5 Julij, *Hubert* Elisabeth en den 7den *Mooi* Hylke Tromp, beide van Amsterdam; *Nagel* Louise, van Tromsoe. — Te Bergen den 21 Junij, *Gust* Antonia Francina, van Amsterdam; *Boomgaard* Margretha, van St. Ubes. — Te Holtenau den 22 Junij, *de Boer* Jantina Petronella, van Windau naar Schiedam; den 24sten *Hazekamp* Vriendschap, van Dantzig naar Bremen.

Binnengekomen te Texel den 29 Junij, kapit. *Postma* Dankbaarheid, van Bantam. — In het Vlie den 27 Junij, *Steffens* de Jonge Andries, van Groningen. — Te Londen den 26 Junij, *de Ruiter* Vriendschap en den 28sten *van der Wijck* Annechiena, beide van Groningen. — Bij Deal den 27 Junij, *van Weijland* Ida Willemina, van Dordrecht naar Batavia. — Bij Dungeness den 25 Junij, *Meijer* Snelheid, van Amsterdam naar Newport; *Plukker* Antje, van Newjork naar Stockholm. — Te Cowes den 26 Junij, *Hazewinkel* Grietje Mollema, van Amsterdam. — Te Hull den 26 Junij, *Giezen* Nijverdal, van Zwolle.

Vertrokken van Amsterdam den 28 Junij, kapit. *Coerkamp* Gebroeders Coerkamp, naar Antwerpen; *Oldenburger* Astrae, naar Londen; den 28sten *Kwint* Johanna Gezina, naar Archangel. — Van Texel den 26 Junij, *Kempema* Jonge Sippe, naar Londen. — Uit het Vlie den 26 Junij, *Dekker* Epimachus, naar Dantzig; *de Groot* Arendina, naar Christiansand; *Bakker* de Jonge Tijs, naar Elbing. — Van Brielle den 26 Junij, *Mulder* Harmonie, naar Archangel. — Van Liverpool den 24 Junij, *Postema* Gesina en *Lovius* Waakzaamheid, beide naar Nerva. — Van Antwerpen den 28 Junij, *Puister* Imke Giezen, naar Bremen. — Van Hamburg den 24 Junij, *van der Meulen* Nooit Gedacht, naar Straalsund. — Van Bremerhaven den 25 Junij, *Emmelkamp* Vrouw Geertruida, naar Groningen. — Van Cuxhaven den 28 Junij, *de Jonge* Jezelina, naar Petersburg; *Albers* Gesina Helena, naar Dantzig; *Duif* Jonge Duif, naar Bergen. — Van Wismar den 23 Junij, *Woudstra* Vriendschap, naar Amsterdam. — Van Swinemunde den 24 Junij, *de Boer* Willem Carel en *de Boer* Zeelust, beide naar Harlingen. — Van Dantzig den 24 Junij, *Rosenbeek* Roelina, naar Holland; *Zwieting* Petrus Horrëus, *Brouwer* Ons Genoegen en *Prins* Hylke Prins, alle 3 naar Londen. — Van Pillau den 24 Junij, *Brouwer* Elisabeth, naar Memel. — Van Memel den 22 Junij, *Helmers* Stad en Landen, naar Harlingen. — Van Narwa den 13 Junij, *Vos* Anna Luitzia, naar Holland; den 14den *Mooi* Winschoterzijl, *Jonker* Thia, den 15den *Wijkmeijer* Margretha, *Wijkmeijer* Gezina en *Ruibing* Elsina Catharina, alle 5 naar Amsterdam. — Van Bolderaa den 19 Junij, *Hagedoorn* Carolina Catharina, *de Jonge* Petrus Jacobus, *Vos* Maria Cornelia en den 20sten *Kwint* Hendrika Gesina, alle 4 naar Elseneur. — Van Archangel den 11 Junij, *Pronk* Gezina Pronk, naar Amsterdam; den 13den *Scholtens* Sjoumenta, naar Groningen; den 16den *Oldenburger* Sara Maria, naar Schiedam.

Van Amsterdam den 29 Junij, kapit. *de Winter* Catharina, naar Londen; *Duit* Fennegina, naar Elbing. — Uit het Vlie den 27 Junij, *Olthoff* Catharina, naar Elbing; *Oldenburger* Gerritje Koumans, naar Denemarken.

ZOUTKAMP, 30 Junij. Binnengekomen den 28 Junij, kapit. *Hangelbroek* Eendragt, van Noorwegen; den 29sten *de Vries* Hoop op Welvaart, van Engeland.

De schepen Frouke, kapit. *Forma*, Eva Henderika, k... *Dijk*, Tecla Johanna, kapit. *Dieters*, zijn door tegenwind... komen en bij Oostmahorn geankerd.

DELFZIJL, 30 Junij. Binnengekomen den 25 Junij, kapit. ... Vrouw Antje, van Leer; *Oetzes* de Hoop, van Emden; ... Maria en *Kordes* Helena, beide van Halte; *Woikammer* ... en den 26sten *Pot* de Hoop, beide van Noorwegen; de... *Emmelkamp* Annechiena, van Bremen; *van Es* Ober E... Meppen; *de Cock* Hillechiena, van Noorwegen.

Vertrokken den 24 Junij, kapit. *Pot* Renske en den ... *Groot* Gezina, beide naar Laurwich; den 26sten *Bakker* ... Elizabeth, naar Archangel; den 30sten *Siewers* Jantina, n...

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHE[PEN] welke de Sond gepasseerd zijn.

24 Junij. de Groot, Geertruida, v. Dantzig n. Londen, m. h...
de Jonge, Hendrik, v. Riga n. Amst., m. hennep.
Jongebloed, Johanna, v. Cette n. Croonstadt.
Koren, Catharina Maria, v. Riga n. Bergen, m. he...
de Vrede, Prudentia, v. Memel n. Aberdeen, m. be...
Kampen, Catharina, v. Papenburg n. Riga, m. bal...
Fokkes, Gebr. Fokkes, v. Amst. n. Petersb., m. st...
Everts, Gezina Catharina, v. Rotterd. n. Petersb., m...
Bernardus, Agatha Hendrika, v. Riga n. Groningen, ...
Winter, Margaretha, v. Dordrecht n. Dantzig, m. ...
Keppel, Hendrika Alida, v. Newc. n. Koningsb., m...

25 — Timmer, Elisabeth, v. Honfleur n. de Oostzee, m. ...
Schut, Hoop, v. Dordrecht n. Dantzig, m. ijzer.
Kleininga, Maria Lorentia, v. Newc. n. Petersb., m. ...
Mulder, Gezina, v. Riga n. Amst., m. hennep.
Wijkmeijer, Margaretha, v. Narwa n. Amst., m. h...
v. d. Wal. Geerdina, v. Rouan n. Koningsb., m. ste...
Douwes, Sieka, v. Newcastle n. Memel, m. steenko...
de Groot, Margr. Gesina, v. Schied. n. de Oostz., m...
Brouwer, Antiena, v. Rotterdam n. de Oostzee, m. ...
Oostra, Annechina Jantina, v. Amst. n. Petersb., m...
Faber, Johanna Mulder, v. Elbing n. Rotterd., m. ...
Glim, Hendrika Margaretha, v. Rott. n. Petersb., ...
Bieze, Vriendschap, v. Amst. n. Petersb., m. suike...
Visser, Trijntje, v. Hartlepool n. Stettin, m. steenk...
Dik, Jantina Annechina, v. Newcastle n. Riga, m. ...
Lange, Gesiena, v. Harburg n. Dantzig, m. steenen...
Edema, Margaretha Gezina, v. Newc. n. Dantz., m...
Bossinga, Ceres, v. Amst. n. Petersb., m. suiker.
Meek, Schiedam, v. Middlesbro n. Stettin, m. stee...
Top, Klasina Margretha, v. Newc. n. Stettin, m. ...

26 — Eilts, Udonia, v. Antwerpen n. Stettin, m. rogge.
Hazewinkel, Jonge Hendrik, v. Newc. n. Stettin, ...
Kuiper, Cath. Johanna, v. Antwerpen n. Stettin, m...
Rozema, Annechiena Joh., v Hartlep. n. Petersb., m...
Mooi, Winschoterzijl, v. Narwa n. Holland, m. ho...

De Wind den 24 Junij, Z.O., Z.Z.W., N.; den 25sten N.N.W.; den 26sten N.N.W., N.; den 27sten Z.Z.O.

SCHEEPSVRACHTEN.

RIGA, 20 Junij. In de vorige week zijn o.a. de volge[nde be]vrachtingen gesloten: naar Amsterdam voor *f* 18 per last, dito voor hennep, *f* 17 voor vlas, alles met *f* 1 kapl. p... naar Edam tegen 22½ c. voor den oud Amsterd. voet vuren... naar de Maas *f* 19 en *f* 1 per last rogge en hennep.

DANTZIG, 25 Junij. De bevrachtingen in hout blijven ... noteerd, naar Harlingen *f* 13.

217de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Vijfde Klasse.

1*ste Lijst:* No. 19539 en 7313 ieder een prij[s van] *f* 1000. — 2*de Lijst:* Geene. — 3*de Lijst:* No. 10... prijs van *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

Van af den 25sten Junij tot en met den 1sten Julij 1852 [zijn te] *Groningen* geboren 6 zoons en 10 dochters; gehuw... ren; overleden 3 ouden en 7 jongen.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN E...

GRONINGEN, 29 *Junij.*

TARWE.	Zw. Zand 64 ℔ *f* 4.55	Bl. Voer, 36
Oude Bak 70 ℔ *f* 7,00	Veen 64 » » 4,45	Bl. Voer 38
N. Oml. 68 » » 6,25	» 66 » » 4,75	» 40
» 70 » » 6,75	N. GERST.	Zw. Voer
» 72 » » 7,25	Winter 56 ℔ *f* 4,15	» 38
» Old. 68 » » 6,00	» 58 » » 4,45	» 40
» » 70 » » 6,50	» 60 » » 4,75	» 42
» » 72 » » 7,00	Zomer » »	BOONEN
N. ROGGE.	» 58 » » 4,25	Paardeb. *f* 4,50
N. Inl. 64 ℔ *f* 5,25	Knobbe 60 » » 4 40	ZADEN.
» » 66 » » 5,65	» 62 » » 4,70	Gr.Gortp.m. *f* 7
» » 68 » » 6,05	N. HAVER.	Par.100 N.℔ *f* 1
» » 70 » » 6,45	Dikke 38 ℔ *f* 2,70	Koolz. *f* 9.75
» » » »	» 40 » » 2,85	Oostfr. *f* 10,25
N. BOEKWEIT.	» 42 » » 3,00	Raapol.p.v. *f* 31
Gr. Zd. 62 ℔ *f* 4,45	» 44 » » 3,15	Prijs der Bo...
» » 64 » » 4.75	» 46 » » 3,25	¼ Ton *f* 23,50
» » 66 » » 5.05	» 48 » » 3,40	⅛ Ton *f* 22

Nieuwe Tarwe vond meer vraag en werd iets hooger verk[ocht]; Rogge en Boekweit aan consumtie als genoteerd verkocht, ... lager aangeboden. — Gerst schaars geveild en ruim prijshoud[end]. Haver tot genoteerde prijzen met weinig handel. — Boonen aangenaam. — Gort als voren. — Koolzaad niet driftiger.

ROTTERDAM, 28 *Junij.* Tarwe: N. Zeeuws., Vlaams. en ... waarvan de aanvoer weder zeer matig was, vond in de pu[ike qua]liteit tot 20 a 30 cents hooger genegen koopers; goede en puik[e] a *f* 8,90; mindere *f* 7.90 a *f* 8.40; jarige onbegeerd; goede ... *f* 7,70 a *f* 8,10; Poolsche vorige koers, bij gerijf; 156 ℔ Ou[de] ... *f* 315; Roode in enkele gevallen *f* 3 a *f* 5 hooger betaald; 165 ... Hoogl. Kleefs. *f* 302, *f* 308; 161 ℔ Jar. dito *f* 295; 165 ... Bovenl. Ris *f* 290, *f* 292, *f* 293; 166 ℔ dito *f* 293; 163 ... Kleefsche *f* 283; 160 ℔ O. dito *f* 280; 165 ℔ N. Bovenl. *f* 2... ℔ Fransche *f* 265; 165 ℔ Petersb. Cubanca *f* 255. — Overm., Zeeuws. en Vlaams. als voren, *f* 6,30 a *f* 7,40; ... soorten genoten redelijke vraag tot verbeterde prijzen; 152 ℔ ... *f* 203, *f* 204; 154 ℔ Fransche *f* 203; 150 ℔ dito *f* 192, ... 145, 147 ℔ dito *f* 172, *f* 182, *f* 185; 148 ℔ Pruiss. *f* 18... ℔ O. Koningsb. *f* 185; 150 ℔ puike Odessa *f* 195; 145 ... *f* 180; in Entr.: 140 ℔ Oude Petersb. *f* 153; 143 ℔ Pomm. ... Te Schiedam: 147 ℔ Windau *f* 190; 141, 144 ℔ n. Arch. ... *f* 176. — Gerst 10 cents hooger: Zeeuws., Vlaams. en ... Winter *f* 5 a *f* 5,20; dito Zomer *f* 4,90 a *f* 5,10; ... Schiedam: 138 ℔ Werder *f* 185; 127 ℔ Libau *f* 172. — ... Zeeuws. en Inl. Korte *f* 3,10 a *f* 3,90; dito Lange *f* ... *f* 3,10. — Boekweit *f* 5 hooger, op 140 ℔: N. N... *f* 178, *f* 180, *f* 185; dito Grootbrab. *f* 183, *f* 185, ... dito Rijn *f* 180, *f* 185; dito Oostvriesche Veen *f* 160; ... sche *f* 160, *f* 165; Oude dito *f* 140, *f* 150. — Erwten: ... Groene *f* 6,20 a *f* 7,50; groote dito *f* 7.50 a *f* 8,25; ... *f* 8 a *f* 12. — Boonen: Zeeuws. en Walch. Witte, *f* ... *f* 10,25; dito Bruine, *f* 7 a *f* 10,25; dito Paardenboonen, ... hooger, *f* 5,10 a *f* 5,50. — Koolzaad: Zeeuwsch 50 a ...

AMSTERDAM, 21 *Junij.* De marktprijzen van Bo[ter] ... heden als volgt: Vriesche *f* 32 à *f* 34, Kuijnder *f* 31 à ... Kamper *f* 31 à *f* 33, Deventer *f* 23 à *f* 27, Zwolsche *f* ...

AMSTERDAM, 30 *April.* Van Tarwe alleen verkocht; ... witte Silesische *f* 290. — Rogge prijsh.; 125 ℔ Brab. *f* 19... rijf; 120 ℔ Fransche *f* 172; 123 ℔ Hannov. *f* 180; 120 ℔ ... *f* 174. — Gerst aan benoodigden tot hooger prijzen verkocht: 11... 116 ℔ n. Deens. *f* 162, *f* 168, *f* 170. — Van Boekweit werd ... verkocht: 119 ℔ Holst. *f* 185.

Koolzaad dadelijk onveranderd, op levering ½ p. vl. hooger; o[p] ... in Junij 56 p. vl.; Sept. 57½ p. vl.; Oct. 58 p. vl. — Lijnz[aad] ... een doen; 114 ℔ Odessa *f* 290. — Raapolie dadelijk, maar ... levering van het najaar in den beginne willig, bleef later ... wer; op 6/w. *f* 34; vlieg. *f* 33 a 25; Sept. *f* 33,50 a *f* 33 ... Oct. *f* 34 a *f* 33,50—33,75; Nov. *f* 34,25 a *f* 33 75—34; ... *f* 34,50 a *f* 34—34,25; Mei *f* 35.75. — Lijnolie op 6/w. *f* ... vlieg. *f* 30,75. — Hennepolie op 6/w. *f* 39,50; vlieg. *f* 38,50 ...

LONDEN, 26 *Junij.* Boter weinig gevraagd; Vriesche ... 70 sh.; Kamper 67 sh.; Holl. 64 à 66 sh.

LONDEN, 28 *Junij.* De aanvoer van inl. Tarwe was ... onbeduidend, weshalve de houders hoogere prijzen eischten, ... benoodigden niet bewilligden, en de handel bleef traag op de ... sen van j.l. Maandag; in vreemde was geene verandering. ... onveranderd. Puike Haver goed prijsh., doch mindere ... waaruit het meerendeel van het aanwezige bestaat, waren moei[jelijk] te slijten, tenzij tot eenige verlaging. Boonen en Erwten ... 1 sh. hooger worden genoteerd.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 30 *Junij.* Op de markt van horenvee, ... alhier gehouden, hadden wij eenen ruimen aanvoer, hetwelk ... het grootste gedeelte in melkvee bestond; tegen goede prijzen, ... in dezen veel handel gedaan, en wel voornamelijk naar Vriesland. ... Van schapen en lammeren zag men wederom groote partijen ter ma[rkt] ...

... goede prijzen, ging bijna alles vlug van de hand. — Oude ... weinig aangevoerd; hoewel de prijzen lager waren, vond men nog geene koopers. Van jonge daarentegen was de aanvoer aanzienlijk, doch de handel was ook in dezen zoo groot niet als den vorigen marktdag.

WINSCHOTEN, 28 *Junij*. De laatste voorjaars-veemarkt op heden hier ter stede gehouden werd even gelijk de anderen zeer druk bezocht; de aanvoer was evenwel niet zoo groot als de vorige week, doch de handel, en vooral die der varkens levendig, en hooge prijzen zijn er besteed.

LONDEN, 28 *Junij*. Ten gevolge van ruimen aanvoer en weinig kooplust was de veemarkt flaauwer, geldende de beste kwaliteit ossenvleesch 3 sh. 8 p. a 3 sh. 10 p. per 8 pond.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 30 *Junij*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63¼, 63⅜, 63⅜; Dito Dito 3 pCt. 75⅛, 75⅜, 75⅜; Dito Dito 4 pCt. 95, 95 1/16; O. I. Leening 4 pCt. 94½, 94⅜; Amortisatie-Syndic. 3½ pCt. 94⅜; Handelmaatschappij 4½ pCt. 118½; Haarlemmermeer 5 pCt. 106; Maatsch. v. Weldadigh. 4 pCt. 87⅛; Aand. Ned. Bank 120⅜. — BELGIE, 2½ pCt. 50⅜; Dito bij *Rothschild* 4½ pCt. 50 15/16, 51. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. 66¾. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 22 1/16, 22⅛; Dito 3 pCt. 49⅛, ..., 49¾; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. 44¾, 45, 44 13/16; Coup. ... 2¾, 2 13/16; Passive en Fransche Uitgest. 5⅞, 6. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 40⅜, 40¾; Dito Dito 4 pCt. 38⅛, 38⅛. — RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 108, 108¼, 108; Dito 1828 en 1829 5 pCt. 106⅛; Certific. bij Dito 1831 en 1833 5 pCt. 96¾; Dito bij *Hope* 4 pCt. 91⅝, 91⅜; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 91 5/16, 91½, ... Dito bij id., 5de Serie 4 pCt. 91 1/16; Inschr. in Assign. 6 pCt. 69⅛; Cert. van Dito 6 pCt. 69⅞. — POLEN, Certific. 4 pCt. 83¼, 83⅜. — OOSTENRIJK, Metalliek 5 pCt. 78¾; Dito Nieuwe 2½ pCt. 40⅜, 41¼; Dito Nieuwe 5 pCt. 89⅞, 90, 89 15/16; Metall. La. B. 5 pCt. 89⅞, 90, 89 15/16; Wenerb. bij *Goll* en *Comp.* 5 pCt. 83¾; Amerik. Bank-Act. 4 11/16, ⅝; Dito Orig. 3⅞, 4; Nap. Cert. bij *L.* en *B.* 5 pCt. 96⅜; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100½; Braz. 5 pCt. 99⅜; Dito 1843 5 pCt. 99; Nieuwe Mexik. 26⅜, 13/16, ⅛; Gren. 2 pCt. 22⅜; Dito Uitg. 9 11/16, 13/16; Venez. 3½ pCt. 45⅜; Dito Uitg. 17⅜; 2½ pCt. Met. 1851 40½, ⅜, ⅜; Philad. L. no. 69.

Holl. fondsen waren heden bij eenige affaire in Integralen en 3 pCts. iets gunstiger gestemd. — Van vreemde effekten waren Spaansche Binnenl. 3 pCts. bij vrij levendigen omzet meer gewild. Alle overige soorten nagenoeg onveranderd. Portug. een weinig flaauwer. — Van Oostenrijksche was voornamelijk veel vraag naar Nieuwe 5 pCts. — Van geen der overige valt iets bijzonders te vermelden. — Braz. 1839 v. 200 £ 98⅞; Bl. Gr. Onb. St. 3⅜; Ecuador Coup. 22¾, 23 cts.

Koers van het Geld: Beleening 2½, Prolong. 2½, Disconto 2 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 63⅜; Spaansche 1 pCt. 22 1/16 a ⅛; Binnenl. 3 pCt. 44 15/16; Metall. 5 pCt. 78 7/16 a ½; Dito 2½ pCt. 41⅛.

GOUDEN EN ZILVEREN SPECIEKOERS.

Groningen, 1 *Julij*.

Gouden Specie.		*Zilveren Specie.*	
Willems........	*f* 9.72½ à *f* 9.82½	Piasters.........	*f* 2.50 à *f* 2.60
Dukaten........	„ 5.55 „ 5.65	Specie Thalers..	„ 2.50 à „ 2.62
Souvereinen wigt.	„ 11.90 „ 12,05	St. van 5 fr.....	„ 2.28 à „ 2.34
Pistolen..	„ 9,60 „ 9.70	Thalers..........	„ 1.70 à „ 1.75
St. van 20 fr...	„ 9,45 „ 9.55	Roebels..........	„ 1.72 à „ 1.80
Rijders........	„ 14.60 „ 14.70	*Zilver in Baren:*	
Baren Goud en Specie. à *f* 1442,60 per 1000/1000 fijn agio 11½—12½ pCt.		1000/1000 fijn *f* 104 à *f* 105.50.	

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Getrouwd:

PETER ANTONI DELLEBARRE,
Kamerbehanger, Bedden- en Matrassenmaker,
met
MAGERETA MARIA ZUITHOFF.

GRONINGEN, 27 Junij 1852.

*** Getrouwd:

A. I. COHEN, van *Groningen,*
met
M. CATZ.

PEKELA, 28 Junij 1852.

Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

*** Getrouwd:

R. J. REIJNDERS
met
H. G. J. VAN OORT.

BEERTA, 30 Junij 1852.

*** Heden beviel van een MEISJE GRIETJE MULDER, Echtgenoot van

E. POST, H.ZOON.

WINSCHOTEN, 25 Junij 1852.

*** Heden beviel van een' ZOON mijne geliefde Echtgenoot ANNA VAN DER VEEN.

LEEUWARDEN, 28 Junij 1852.

P. NOË.

*** GRONINGEN, 1 Julij 1852. Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapen DOCHTER, B. CANNEGIETER, geliefde Echtgenoot van

H. B. DE ZAAIJER, *Apotheker.*

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een MEISJE E. DE POEL.

GRONINGEN, 1 Julij 1852.

S. NOORDHOFF.

*** Heden avond tien uur ontsliep, na eene hevige ongesteldheid van vier dagen, mijn geliefde jongste Zoon JAN FREESEMANN, in den ouderdom van achtentwintig jaren en elf maanden.

Den Huize OORBIET, onder *Dronrijp,*
13 Junij 1852.

N. BURHOVEN VIËTOR.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene ziekte van slechts weinige dagen, mijn geliefde Echtgenoot ROELF GEERTS KOEKKOEK, *oud-Veerschipper*, wonende te *Leek*, in den gezegenden ouderdom van 79 jaren en 12 dagen, met wien ik ruim 52 jaren was gehuwd. Allen, die den Overledene in zijn werkzaam leven gekend hebben, kunnen ligtelijk beseffen, wat ik in hem verlies.

Langs dezen weg geef ik kennis aan Vrienden en Bekenden.

LEEK, 27 Junij 1852.

J. A. FIX,
Wedw. R. G. KOEKKOEK.

*** Op heden overleed te *Hengelo* Mejufvrouw C. HULSHOFF, Wedw. H. POL, in den ouderdom van circa 54 jaren, tot innige droefheid van haren Zoon en verdere nagelatene Betrekkingen.

GRONINGEN, 28 Junij 1852.

*** Heden namiddag overleed mijn geliefde Echtgenoot SAMUEL JACOBS GODSCHALK, in den ouderdom van 59 jaren, mij nalatende vier Kinderen. Diep bedroefd, geef ik hiervan kennis aan Vrienden en Bekenden.

L. J. LEVIE,
Wed. S. J. GODSCHALK.

RODEN, 29 Junij 1852.

AFSCHRIFT.

In den jare eenduizend achthonderd tweeënvijftig, den dertigsten Junij, ten verzoeke van **FOKKO NIEWOLD BOSCH**, Koopman, wonende te *Groningen*, in zijne hoedanigheid van eenig en alleen geregtigde Erfgenaam naar de Wet van wijlen zijnen Broeder EVERHARDUS BOSCH, J.z., in leven Koopman te *Groningen* en aldaar overleden op den dertigsten Junij 1800 eenenvijftig, — wiens Nalatenschap hij overeenkomstig het voorschrift van de Wet onder het voorregt van Boedelbeschrijving heeft aanvaard, kiezende de Requirant, voor zoo verre noodig, domicilie bij zijnen Procureur hierna gemeld; — voorts uit kracht van een Vonnis, door de ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen* op den elfden Junij 1800 tweeënvijftig gewezen, behoorlijk op de Expeditie geregistreerd, en waarvan bij deze Afschrift wordt overgeleverd, heb ik, BRONNO DE HAAN, Deurwaarder bij het Provinciaal Geregtshof van *Groningen*, wonende te *Groningen*, **gedagvaard:**

Alle zoo **BEKENDE** als **ONBEKENDE** of **AFWEZIGE BELANGHEBBENDEN** bij de voormelde door den Requirant in zijne opgemelde hoedanigheid onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde NALATENSCHAP van wijlen **EVERHARDUS BOSCH, J.z.**, voornoemd, op den 30sten Junij 1800 eenenvijftig overleden, om bij vooraf gestelden Procureur op VRIJDAG den derden September 1800 tweeënvijftig, des morgens te half tien, te verschijnen ter GEWONE TEREGTZITTING van welgemelde REGTBANK, ten einde te antwoorden en met den Eischer voort te procederen op de vordering, welke hij bij deze instelt, strekkende daartoe, dat:

Aangezien de Requirant van het BEHEER en de ADMINISTRATIE, door hem in opgemelden, onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarden Boedel van wijlen zijnen Broeder gehad, gehouden en gevoerd in den vorm bij de Wet voorgeschreven, aan de Gedaagden REKENING en VERANTWOORDING verlangende te doen, die REKENING met de BESCHEIDEN ter inzage door de belanghebbenden ter GRIFFIE der REGTBANK voornoemd heeft nedergelegd;

Mitsdien bij Vonnis der ARRONDISSEMENTS REGTBANK zal worden benoemd een REGTER-COMMISSARIS, ten wiens overstaan die REKENING door den Requirant zal kunnen worden gedaan, en dat de Gedaagden daarbij tevens zullen worden veroordeeld, nadat die REKENING alzoo zal zijn gedaan, met den Eischer op de wijze bij de Wet bepaald voort te procederen, ten einde te geraken tot vaststelling van het SALDO dier REKENING; — mitsgaders van al hetgeen de Eischer verder van die Nalatenschap onder zich heeft, om vervolgens door hem te worden uitgekeerd en afgegeven aan zoodanige belanghebbenden, als bevonden zullen worden daartoe geregtigd te zijn; — alles met bevel dat de kosten ter dezer zake reeds gemaakt en verder te maken, door den Eischer bij voorrang zullen kunnen worden gekort op het BATIG OVERSCHOT van dezen Boedel en met veroordeeling van de zoodanige der gedaagden, welke deze vordering zullen tegenspreken, in de kosten van het regtsgeding.

En heb ik Deurwaarder aan de Gedaagden verklaard, dat Mr. ANTONIUS MODDERMAN als Procureur voor den Eischer in dezen zal occuperen, en voorts Afschrift van voormeld Vonnis en van dit Exploit aangeplakt aan de Vergaderplaats der Regtbank voornoemd; terwijl gelijke Afschriften dezer openbare Dagvaarding eenmaal zullen geplaatst worden in de *Haarlemsche* en *Groninger Couranten*, als daartoe bij voormeld Vonnis aangewezen; zijnde de kosten dezes, behalve de Redactie, Zegels, het Regt van Registratie en de plaatsing in de Dagbladen, vier Gulden 14½ Cents.

(Get.) B. DE HAAN, *Deurw.*
Voor Afschrift conform,
B. DE HAAN,
Deurwaarder.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De **SCHULDEISCHERS** van **HARTS HARTOG VOS** en van **DAVID VOS**, voorheen Kooplieden te *Assen*, en aldaar gehandeld hebbende onder de firma ***H.* en *D. VOS EN COMP.***, welke firma, bij vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Assen*, van den vijfden Mei 1800 tweeënvijftig, is verklaard in staat van FAILLISSEMENT, worden door den CURATOR opgeroepen, om in persoon of bij Gemagtigden te verschijnen in de BIJEENKOMST, welke op **Maandag den negentienden Julij 1800 tweeënvijftig**, des morgens te tien uur, onder voorzitting van den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris, Mr. P. W. ALSTORPHIUS GREVELINK, zal plaats hebben in het LOKAAL der GEWONE TEREGTZITTINGEN van gemelde REGTBANK, ten einde alsdan hunne SCHULDVORDERINGEN ter **VERIFICATIE** aan te bieden.

ASSEN, 29 Junij 1852.

De Curator:
Mr. B. OOSTING.

Bij vonnis der ARRONDISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, gewezen den achttienden Junij 1800 tweeënvijftig, zijn tot den Boedelafstand geadmitteerd **WIERT HINDRIKS DE BOER**, Koek- en Banketbakker, en Vrouw **JAKOBA MEDENBROEK**, wonende te *Groningen*, met benoeming van Mr. **H. S. STEENSTRA TOUSSAINT**, Advokaat te *Groningen*, tot CURATOR, nadat bij Vonnis van den twaalfden Maart 1852 Jonkh. Mr. **W. M. DE MAREES VAN SWINDEREN**, Lid van voormelde Regtbank, als REGTER-COMMISSARIS was aangewezen.

Voor Extract conform,
De Curator:
Mr. H. S. STEENSTRA TOUISSAINT.

Diegene, welke iets te VORDEREN heeft van — of VERSCHULDIGD is aan wijlen Mejufvr. de Wedw. J. LIJBERING alhier, wordt verzocht, daarvan zoo spoedig mogelijk Opgaaf of Betaling te doen ten Kantore van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris in de Heerestraat te *Groningen*.

*** Op nadere approbatie zal worden AANBESTEED:
Het BOUWEN van een' nieuwen WINDWATERMOLEN te *Oostwold*, pl. m. 22 Ellen vlugt, met bijlevering van de daartoe benoodigde MATERIALEN.
Deze Aanbesteding zal plaats hebben op ZATURDAG den 10den Julij e.k., des namiddags te twee uur, ten Huize van J. R. HAAN, te *Oostwold*, alwaar tevens de Teekening en het Bestek bij tijds ter inzage zullen liggen.

Op Vrijdag den 2den Julij

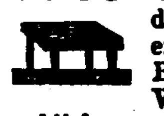
1852, des avonds te 7 uur, zal, ten Huize van H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, in het openbaar worden verkocht: eene aanzienlijke **BOERENPLAATS** te *Kloosterburen*, bestaande uit eene BOEREN BEHUIZING met SCHUUR, HUT en WONING, en de VASTE, ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van 49 B., 60 R., 90 E *Land* (gedeeltelijk eigen), doende op Midwinter tot vaste huur *f* 180 en *f* 20.
Te aanvaarden in den Herfst van 1852. De bewijzen van Eigendom en Voorwaarden zullen ter inzage liggen bij den ondergeteekende.
Mr. J. J. CREMERS,
Notaris.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op VRIJDAG den 23sten Julij 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van J. H. EEKHOFF, worden verkocht, ten verzoeke van den CURATOR van den insolventen G. VAN STROE:

I. Eene BEHUIZING met ruimen TUIN, ingang hebbende in den Hanebijtersgang, met BLOEM- en BROEIKASTEN en BAKKEN.
II. Vijf WOONKAMERS onder één Dak, in den Hanebijtersgang, met ruimen TUIN, S 196—200; in zes afzonderlijke perceelen.
III. Eene nieuw betimmerde BEHUIZING, X 118 V, met TUIN en KASTEN, aan het Zuiderdiep.
De Voorwaarden van Verkoop zullen ten Huize van Verkoop en, met de Aankomstbewijzen, ten Kantore drie dagen bevorens ter lezing liggen.
Mr. J. J. CREMERS.

Woensdag den 7den Julij 1852,

des namiddags te 2 uur, zullen, vóór en in de Behuizing, Westzijde aan het Boterdiep, alhier, door Mejufvr. de Wedw. J. LIJBERING bewoond geweest, publiek worden verkocht: Hare nagelatene **GOEDEREN**, bestaande o. a. in KABINET, CHIFFONIÈRES, TAFELS, STOELEN, SPIEGELS, KOPER, TIN, AARDEWERK en hetgeen verder zal worden gepresenteerd.
Te bezien des namiddags bevorens, van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

GROOTE VERKOOP VAN
LAKENS EN MANUFAKTUREN.
Op DINGSDAG den 6den Julij 1852, 's morgens te 10 uur en vervolgens, zal, in het VERKOOPHUIS in de Oosterstraat, te *Groningen*, publiek, **op gewoon krediet**, worden verkocht: Eene groote partij **LAKENS** in alle kleuren, SATIN DE LAINE, CUIR DE LAINE CROISÉ, CACHEMIRE CROISÉ, BUKSKINS, **Nieuwe Zomer- en Winterstoffen voor Broeken**, CASTOR en CASTORINE, in alle Kleuren, **voor Winterjassen**, DUFFELS, GROEN MEUBELLAKEN, en hetgeen meer te bezien zal zijn daags bevorens, 's morgens van 10—12 en des namiddags van 3—6 uur.
HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

HOUTVEILING,
van **6000** Voet buitengewoon lang en zwaar **MUNSTERSCH EIKENHOUT**, waaronder stukken van 60 tot 70 Voet lang en 30 Duim dik, geschikt tot Kolzwijnen, zoomede vele stukken tot Molenassen, alles liggende op het land bij den Molen *OVERWATER*, van den Heer U. G. REINDERS, te *Hoogezand*; welke zal gehouden worden op ZATURDAG den 3den Julij 1852, des middags te één uur, ten overstaan van den ondergeteekenden Notaris.
Tevens zal op dag en uur openlijk worden Geveild: het **EIKENHOUT**, staande op de Eendekooi van den Heer L. TERFLOTH, bij *Haren*, bestaande in pl. m. 420 Stammen, om binnen drie jaren te worden gekapt; wordende Gadingmakenden uitgenoodigd, dezelve vooraf in oogenschouw te nemen.
Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA.

Kwelder-Boeldagen 1852.
Maandag den 5den Julij, voor den oud-Burgemeester I. K. MULLER en de Erven wijlen F. HEDDEMA.
Dingsdag den 6den Julij, voor de Erven wijlen Jonkheer A. VAN PANHUIJS, op de Garreltsheert en Piccardtsheert.
Woensdag en Donderdag den 7den en 8sten Julij, voor de KERKVOOGDEN te *Finsterwold*, op de Breede Heert, Voerluiheert, Modderlandsheert, alsmede de Modderlandsheert van de Erven wijlen Jonkhr. A. VAN PANHUIJS.
Vrijdag en Zaturdag den 9den en den 10den Julij, voor de EIGENAREN van het onverdeelde Munnekeveen, achter *Oostwold.*
Vrijdag en Zaturdag den 9den en den 10den Julij, voor de Erven wijlen den oud-Raadsheer R. DE DREWS en CONS., achter de Plaats van T. H. NIEBORG, de Smalle Heert, benevens de Heert van wijlen den oud-Burgemeester T. K. KREMER.
Maandag den 12den Julij, voor de Erven wijlen den Heer Mr. F. J. J. CREMERS, op het Munnekeveen, achter *Oostwold*.
Dingsdag den 13den Julij, voor den Heer N. G. SERVATIUS en de Weduwe NANNO J. JAGER.
Woensdag den 14den Julij, voor den Heer Mr. D. G. RENGERS HORA SICCAMA.
Donderdag den 15den Julij, voor de Erven wijlen den Heer Mr. H. L. WIJCHGEL van LELLENS; — en **Vrijdag den 16den Julij**, voor den Heer J. HOMAN, alsmede de Weemhofsheert van de Erven wijlen Jonkhr. A. VAN PANHUYS.
B. HAITZEMA VIËTOR, *Notaris.*

BOELDAG,
op MAANDAG den 5den Julij 1852, des namiddags te 2 uur,
Van 4½ Bunders **KOOLZAAD**, 23 Bunders **WINTERGERST** en 13 Bunders **HAVER**, op den *Finsterwolder Polder* op Wortel staande, op Landen van de Erven CREMERS en SICKINGHE.
Gadingmakenden vervoegen zich in het Zijlhuis op den *Finsterwolder Polder.*
F. R. FOLKERS.

*** Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Kinderen en Erven van wijlen HILJE R. MEDEMA, laatst Weduwe KLAAS E. WIERSEMA, op de Boerenplaats te *Feerwerd*, door de Overledene bewoond, op MAANDAG den 12den Julij 1852, des middags te 12 uur, publiek, op gewone Conditiën, te verkoopen:

6 PAARDEN, 30 stuks HORENVEE, 32 SCHAPEN met LAMMEREN en 4 VARKENS, verder BOERENBESLAG en GEREEDSCHAPPEN; alsmede ongeveer 35 Bunders te veld staand KOOLZAAD, GERST, TARWE, HAVER, BOONEN, ERWTEN en TOPGRAS, **verhuring van NAWEIDE.**
Voorts zal, na bekomene autorisatie, de **BOERENPLAATS** no. 11, opgemeld, in den nazomer publiek worden **verkocht**, om op Stoppel te aanvaarden.

*** Mr. **A. MUNTINGHE CLEVERINGA**, Notaris te *Appingedam*, zal, ten verzoeke van J. T. BERRELKAMP en CONS., op MAANDAG den 12den Julij 1852, des voormiddags te tien uur, ten Huize van E. K. ZIJLEMA, te *Oosterwijtwert*, publiek verkoopen:

I. Eene kapitale **BOERENPLAATS**, bestaande in eene BEHUIZING, SCHUUR en verder GETIMMERTEN, benevens de VASTE, ALTIJDDURENDE, in de NEERGAANDE en ZIJDLINIE VERERVENDE BEKLEMMING van 57 B., 93 R., 10 E. *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 300—00. II. De VASTE BEKLEMMING van 55 R., 90 E. *Land*, doende jaarlijks tot huur *f* 4—00; alles staande en gelegen te *Oosterwijtwert* en onder *Jukwert*. III. Den EIGENDOM van 2 B., 48 R., 40 E *Land*, te *Oterdum*, onder Beklemming in gebruik bij DERK PIETERS SMIT en Vrouw, jaarlijks voor *f* 28—00. IV. ADIDEM van eene *Heemstede*, in gebruik bij BEREND WILTHOF, te *Jukwert*, jaarlijks voor *f* 2—50.
Voorts op DONDERDAG den 15den Julij 1852, en volgende dagen, aan gezegde Boerenplaats, **BOELDAG** van een **KOMPLEET BOERENBESLAG, HUISMEUBELEN en VELDVRUCHTEN.**
Mr. A. MUNTINGHE CLEVERINGA.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op WOENSDAG den 14den Julij 1852, des namiddags te twee uur, ten Huize van D. T. KUIPER, Kastelein te *Siddeburen*, ten verzoeke van J. E. LENTING en CONSORTEN, en op schade en bate van A. F. AEILKEMA en wijlen W. B. MEREMA, publiek te veilen en te verkoopen:

I. Eene BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 339, met de VASTE BEKLEMMING van 5 B., 43 R., 90 E. *Bouw- en Groenland*, doende jaarlijks op den 1sten Mei aan den Heer J. Q. CLEVERINGA tot vaste huur *f* 15—00, — en
II. 5 B., 57 R., 40 E. EIGEN GROENLAND, alles staande en gelegen te *Siddeburen*; om dadelijk te aanvaarden.
Mr. J. D. TRESLING.

DE GERENOMEERDE
Parfumerien
van **E. RIMMEL**, te **Londen**, *Parfumeur van H. M. de Koningin van Engeland*, zijn voor *Groningen* te bekomen bij **J. F. OTTE**, aldaar.

DE EERSTE NIEUWE JAAG-HARING
is heden gearriveerd bij den ondergeteekende.
I. J. ENSING,
Oude Ebbingestraat, nabij de Markt.

De ondergeteekende het **LEEDAANZEGGEN** begonnen zijnde, rekommandeert zich als zoodanig in het gunstig aandenken van het geëerde Publiek.
GRONINGEN, 1 Julij 1852.
D. TER VOOR,
Monnikenholm, lett. G, no. 155.

De ondergeteekenden, **ZOUTZIEDERS** alhier, berigten het Publiek, dat zij gedurende meer dan 30 jaren dit bedrijf hebben uitgeoefend en steeds voortgaan met het **fabriceeren** en **verkoopen** van **GERAFFINEERD** en **St. UBES ZOUT**, **veraccijnsd en op vrijdom.**
Zij bevelen zich in de gunst en beloven eene prompte behandeling.
HARLINGEN, 1 Junij 1852.
J. & S. WIARDA.

Een ons dezer dagen van eene achtingswaardige hand toegezonden berigt levert weder een treffend bewijs, welk eene weldadige geneeskracht het Electro-Galvanismus bezit en hoe doelmatig de zamenstelling der **GOLDBERGERSCHE KETTINGEN** deze geneeskracht in aanwending brengt. Wij ontvingen dit berigt van den Heer K. VAN HULST, die de waarheid huldigt, waar hij ze vindt, en deelen het hier woordelijk mede:
„De Zoon van een mijner Kennissen heeft, ten gevolge van zware gevatte koude, geruimen tijd geweldig aan rheumatische pijnen geleden en alle aangewende middelen hebben geene verligting te weeg kunnen brengen. Eindelijk besloot men een' **Goldbergerschen Ketting** te gebruiken, men plaatste den cilinder, waar de pijnen het hevigste waren, en met zulk een gelukkig gevolg, dat twaalf uren daarna de lijder reeds van alle pijn bevrijd was.
„KAMPEN, 28 Maart 1852."
De **ECHTE RHEUMATISCHE KETTINGEN** worden in de onderstaande Dépôts verkocht voor *f* 1.80, *f* 2.70, *f* 3.60, *f* 5.40.
Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS, te *Assen* bij H. P. A. v. GORCUM, te *Delfzijl* bij A. W. C. KEYZER, te *Groningen* bij C. RIKKERS, J. L. LAGRO, Jr., en M. GAASBEEK, te *Meppel* bij de Wed. BRANDERHORST, te *Pekela* bij J. T. FELDBRUGGE, te *Veendam* bij S. SAVENYE, te *Winschoten* bij G. WASMAN, en in de overige Steden des Rijks.

De Apotheker **W. BROCADES**, te *Meppel*, verlangt in zijne **Apotheek en Chemicaliënfabrijk**, tegen den eersten Augustus, eenen bekwamen, liefst geëxamineerden **BEDIENDE**, van de Hervormde Godsdienst en van goede Getuigschriften voorzien. Inclinerenden gelieven zich, met franko Brieven, te vervoegen aan bovengenoemd adres.

N. T. HAVERSCHMIDT, Apotheker te *Leeuwarden*, vraagt ten spoedigste, tegen **GOED SALARIS**, een' **BEDIENDE**, van de Prot. Godsd., bewijzen van goed Gedrag en Bekwaamheid kunnende produceren.
Brieven franko.

J. J. Albracht,
Boekbinder in de Gelkingestraat, verlangt twee **LEERLINGEN**, om in het Vak van **BOEKBINDEN** te worden opgeleid; — alsdan bestaat er voor hen ook gelegenheid, zich met de **LINIËER-MACHINE** bekend te maken.

Si cependant le magistrat éprouve... la faiblesse et les passions du vulg... sera justice?

La liberté de la défense est donc la... tie de toutes les autres; et comme elle... sonnifie dans l'avocat, on peut di... l'indépendance du barreau est le pa... de tous les citoyens.
Du[...]

Ten gevolge van een partijdig en eenzijdig artikel [in de] *N. Drenthsche Courant* voorkomende, en in andere [bla]den daaruit overgenomen, vind ik mij verpligt, eene [fei]tenis te kenschetsen, welke misschien ongehoord i[n de] geschiedboeken van het regt, welke ter teregtzitt[ing der] Arrondissements-Regtbank te *Assen*, den 16den d[...] voorgevallen, waardoor inbreuk gemaakt is op het [hei]regt der Burgers, namelijk, op het regt van verde[diging], dat door den beroemden Kanselier D'AGUESSEAU, [...] naam niet dan met eerbied door elken onpartijdigen [...] haver des regts kan genoemd worden, *een regt*, [...] *als het regterambt, zoo edel als de deugd, zoo* [...] *kelijk als de regtvaardigheid* genoemd werd, en zulk[...] hen, aan welke de handhaving van de dierbaarste [...] der Burgers wordt toevertrouwd.
De daadzaken dan zijn deze: Ten verzoeke v[an den] Heer B., ondernemer van Diligences te *Arnhem*, m[et de] zijne verdediging voor gemelde Regtbank belast heb[bende], ter zake van twee beweerde overtredingen van het [...] ment op de dienst der openbare middelen van vervoer te [...] van den 24sten November 1829, verscheen ik aldaar, [...] ik bevorens, hoezeer onverpligt, kiesehheidshalve de[n Pre]sident daarvan kennis gegeven had en zeer onbeso[...] beantwoord.
Reeds vroeger had de eerste dier zaken moeten dienen, [...] was ten verzoeke van het O. M. tot gemelden dag [...] steld geworden, zoowel wegens de afwezigheid van d[en be]klaagde, als van twee getuigen (te dier zake tot [...] ten veroordeeld), terwijl, blijkens een door het O. M. [...] gevaardigd bevelschrift, *niet* bleek, dat verstek teg[en den] beklaagde was verleend, maar van een *enkel uitstel* [...] handeling der zaak, en volgens de wet in geval van [...] dadelijk tot beregting der zaak had moeten worden o[ver]gaan, hetwelk *niet* was geschied. Voorts was, volge[ns art.] 50 van gezegd reglement, alleen eene geldboete *zond[er ge]*vangenisstraf tegen de beweerde overtredingen bedreigd, [...] wijl de beklaagde zich in dat geval, volgens art. 230 [...] van Strafv., door een' advokaat, behoorlijk gevolmagtigd [...] laten vertegenwoordigen.
Behoorlijk gevolmagtigd verschijnende en te zijner [...] woord verzoekende, werd ik door den President in d[eze] gevallen met de woorden „*doe sols zwiegen,*" zoodat [...] die wijze, mijns ondanks, in het gegrondste regt, mi[j door] de wet toegekend, werd verkort.
Even zoo werd mij, in weerwil van de daartoe aang[ewen]de pogingen, de gelegenheid benomen, om van gezegd[e] getuigen, welke vroeger wegens hunne niet-verschijni[ng in] boete veroordeeld waren, volgens hun verzoek hunne be[...] waar te nemen.
„*Eerbiedig*" verzocht ik nogmaals het woord, [...] dwalingen der Regtbank te verklaren, doch de Pr[esident] antwoordde: „*Doe kanst 't woord neit kriegen, en a[s ie] sprekst, zal ik die de deure oet loaten zetten.*" Zelf[s ...] die President zoo ver, toen ik aan een' achter mij [...] den Procureur een papier overgaf, van te beweren: [...] *ik door die enkele beweging de orde stoorde,*" en dr[eigde] „*wanneer ik mij op mijne plaats verroerde, van mij de[n] te doen uitzetten.*"
Ik zoude mij toen onverwijld verwijderd hebben, [...] ik niet gevreesd had, mij daardoor aan pligtverzuim [...] dig te maken, dewijl ik ook met de verdediging van [...] client in de tweede zaak belast was, en hoopte daari[n het] woord te zullen voeren, omdat men te dier zake to[ch geen] verstek kon beweren.
Als eene bijdrage ter beoordeeling van den gees[t der] Regtbank strekke, dat, toen ik aan den Deurwaard[er ter] teregtzitting (gedurende de deliberatiën der Regtbank) [een] glas water verzocht, zulks geweigerd werd met de wo[orden] „dat hij daartoe niet verpligt was." Ik wil het d[...] vraagd hebben, of het spreekwoord: *Gelijk de mees[ter, zoo] is ook zijn knecht*, hier zijne toepassing vond.
Bij de behandeling dier tweede zaak verzette de O[fficier] zich al dadelijk tegen de verdediging van den Heer [...] en verzocht nu verstek, terwijl hij beweerde, dat de [...] persoon had moeten verschijnen, op grond, dat eene [...] wet, dan het reglement van hetwelk hij de toep[assing] vroeg, gevangenisstraf bedreigde. Eindelijk werd m[ij] na vele vruchtelooze pogingen, toegestaan deze bewe[ring te] bestrijden, waarna de Regtbank besliste overeenkoms[tig de] bewering van het O. M., dat ik niet tot de verde[diging] zou worden toegelaten. Toen ik daarna den Presid[ent] van die beslissing vroeg, gelastte hij den Deurwaard[er mij] de zaal uit te zetten, hetgeen ik trachtte te voork[omen] door de zaal te verlaten.
Ik vraag het dan ten aanhoore van geheel Nederla[nd, of] dit eerbied voor het regt van verdediging is; met w[elken] naam die ongehoorde handelwijze moet bestempeld w[orden], en of dezelve niet gelijk is aan de ergste willekeur, [...] regt van verdediging uit de maatschappij wil ver[bannen] hebben?
Het strekte mij evenwel tot voldoening van bij d[e Regt]bank de overtuiging te kunnen uitdrukken, dat [...] verheugde van bij de hoogste regterlijke collegiën, [...] paaldelijk bij den Hoogen Raad en de Hoven van [...] Holland en Gelderland, die eerbied voor het regt va[n ver]dediging te hebben ondervonden, welke onafhankel[ijke] onpartijdige en beschaafde regters betaamt, welke [...] ik ook gaarne daar had gevonden; terwijl men elders [...] pleitbezorger, die, tuk op de handhaving van regt en [...] de verdediging zijner cliënten met zelfstandigheid, [...] hankelijkheid en bezadigdheid voordraagt, op zijne [...] weet te schatten, en dat ik er fier op was, daarv[an] bewijzen van mannen, die het regterambt tot sieraad [...] strekken, ontvangen te hebben. Helaas! scheen daar [...] daar eene uitzondering te moeten gemaakt worden.
Gedachtig aan de gulden woorden van den Hoogl[eeraar] VREEDE — „*Wie in het vuur der jeugd, in de* [...] „*zijns levens, schroomt zich aan de verkondiging te* [...] „*van hetgeen hij als goed en schoon innig vereert,* [...] „*zich dan reeds laat afschrikken, zal nog minder s[...]* „*ginselen durven voorstaan, wanneer hij tot de jaren* [...] „*koud egoïsmus, tot de zorgen van man en vader, van* [...] „*dure betrekkingen gekomen is. Er zijn meer voorbeel[den]* „*hen, die als jongelingen het schoone pad betreden h[ebben]* „*hetwelk tot den openlijken strijd voor waarheid tegen* [...] „*voor licht tegen duisternis, voor regt tegen onregt* [...] „*mannen daarop moedig volharden, als grijsaards* [...] „*begin der wel afgelegde baan, met voldoening terugzag[en]*" vrees ik niet in het belang der eenvoudige en onde[r] waarheid het bovenstaande te openbaren, (tot welke [be]vestiging ik mij beroep op het getuigenis van Mr. [...] H...., *Advokaat te Groningen*, tevallig aldaar [ter] teregtzitting aanwezig geweest, en anderen), ter wed[erle]ging van het onbeschaamd, partijdig, eenzijdig en [...] teekend berigt van het nietig *Drentsch Courantje*, [...] hetzelve al te ligtvaardig door andere dagbladen is o[verge]nomen, terwijl ik aan alle dagbladen, welke waarheid [en] regt huldigen, verzoek, deze regelen in hunne kolo[mmen] te willen opnemen.
C. VAN BAERLE,
Advokaat.
29 Junij 1852.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSE[MA]

BIJVOEGSEL
tot de *Groninger Courant van den 2den Julij 1852, no. 53.*

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

PARIJS, 27 Junij.

Er is thans te Parijs geen enkele ambassadeur, allen bevinden zich op het land. Dit bewijst, dat het in onze buitenlandsche staatkunde zeer rustig is.

In langen tijd inderdaad heeft in Frankrijk geene zoo algemeene rust geheerscht als thans het geval is. Het is waar, dat alles aangewend wordt om deze rust niet te storen. De kamerverhandelingen worden op eene kloosterachtige wijze geheim gehouden en eerst 24 uren later, behoorlijk verzacht en *afgekoeld*, zoo als de heer *Billault* zegt, openbaar gemaakt. Pamfletten zijn al te openhartige buitenl. dagbladen worden niet binnengelaten. Al te groote heethoofden of al wat te veel leven maakt wordt naar Cayenne of Algiers gezonden. De binnenl. bladen worden geheel en al in het dwangbuis van de drukperswet, van de teregtwijzingen en officiële kennisgeving (of artikels van den heer *Communiqué*, zoo als men spottenderwijze zegt), zoodat zij er volstrekt niet aan denken kunnen, door al te groote vrijmoedigheid dezen of genen uit zijn' slaap op te wekken. Van waar zou dus de aanleiding tot opwekking kunnen komen? Wanneer deze toestand zal ophouden is moeijelijk te bepalen, maar wat is een slaap, die eeuwig duurt? En de dood kan toch voorzeker niet de normale toestand zijn voor eene natie als de Fransche! Het moge een zeer ideale toestand zijn, dat in een land zich geene partijen meer vertoonen, maar het is zeker eene misselijke en gevaarlijke zaak, wanneer zij zich in het geheel niet vertoonen *kunnen*.)

— In zake van het verschil tusschen leden der hooge geestelijkheid hebben 30 bisschoppen partij gekozen voor den bisschop van Orleans, die, ter bestrijding der Ultramontanen, de verdediging heeft op zich genomen van de schrijvers der 17de eeuw en van het gebruik der klassieke schrijvers op de scholen, tegen het bigottisch blad *l'Univers*.

Van den 28sten. Heden is de zitting van het Wetgevend Ligchaam gesloten door de volgende boodschap van den President der republiek. De lezing van dit stuk werd herhaaldelijk gestoord door de luide blijken van goedkeuring en werd door de vergadering eindelijk algemeen toegejuicht. De boodschap was van den volgenden inhoud:

„MIJNE HEEREN! Bij de sluiting der zitting van 1852 zeg ik u dank voor uwe medewerking en voor de ondersteuning, welke gij aan onze nieuwe instellingen hebt verleend. Gij hebt wederstand geboden aan het grootste gevaar, hetwelk eene vergadering van mannen bedreigt, zij die alle ligtgeraakheid ter zijde gesteld en u alleen bezig gehouden met belangen des Lands, wel beseffende, dat de tijd der hartstogtelijke en ijdele redevoeringen voorbij en die van handelen gekomen was.

„De toepassing van een nieuw regeringstelsel ondervindt steeds moeijelijkheden, die gij hebt weten te overkomen. Indien het bij uwe eerste zittingen scheen dat er gebrek aan werkzaamheden was, zoo hebt gij begrepen, dat de wensch om den duur mijner dictatuur te verkorten en mijne begeerte om u om mij te vereenigen daarvan de oorzaak waren geweest, vermits daardoor aan mijne regering de noodige tijd was ontnomen om de wets-ontwerpen, die u voorgelegd moesten worden, in gereedheid te brengen.

„Het natuurlijk gevolg van dezen exceptionelen staat van zaken was, dat bij het einde der zitting de werkzaamheden werden opgehoopt. De eerste proefneming met de constitutie, welke geheel van Franschen oorsprong is, heeft u niettemin moeten overtuigen, dat wij de beginselen van eene krachtige en vrije regering in ons bevatteden. Het gezag is niet meer dat onbewegelijke doel waartegen de verschillende oppositiën straffeloos hare pijlen rigten. Het kan aan hare aanvallen wederstand bieden en voortaan een aangenomen stelsel volgen zonder tot willekeur of list de toevlugt te nemen. Niettemin blijft de controle van de vergaderingen in waarheid bestaan, want de beraadslaging is vrij en de stemming over de belastingen beslissend.

„Wat de onvolmaaktheden betreft, welke de ondervinding ons daarin heeft aangewezen, onophoudelijk moet onze gemeenschappelijke begeerte om het algemeen welzijn te bevorderen, strekken om de ongelegenheden, welke daaruit zouden kunnen voortvloeijen, te verminderen tot dat de senaat uitspraak zal hebben gedaan.

„Gedurende het tijdverloop tusschen deze en de volgende zitting, zal ik u mij met zorg op toeleggen, om de behoeften des lands na te gaan en ontwerpen te beramen, welke de gelegenheid zullen openstellen om de lasten van den staat te verligten, zonder de openbare dienst te belemmeren.

„Bij de hervatting van uwen arbeid zal ik u den uitslag onzer werkzaamheden benevens den algemeenen toestand van zaken doen kennen door de boodschap, welke de grondwet mij verpligt elk jaar tot u te rigten. Wilt, bij het terugkeeren naar uwe departementen, de ware tolken zijn van het hier heerschende gevoel, — vertrouwen in de verzoening en den vrede. Zegt aan uwe lastgevers, dat gij te Parijs, dit hart van Frankrijk, dit revolutionnair middelpunt, hetwelk beurtelings over de wereld licht of oorlogsbrand verspreidt, eene onmetelijke bevolking hebt gezien zich beijveren om de sporen der revolutiën te doen verdwijnen en zich met vreugde aan den arbeid, met gerustheid aan de toekomst overgevende; een volk, dat nog onlangs, in zijne ijlhoofdigheid, wars scheen van allen breidel.

„Gij hebt gezien, hoe het met geestdrift begroette den terugkeer onzer adelaars, die zinnebeelden van gezag en roem. Bij dat ontzagwekkende schouwspel, toen de godsdienst door hare zegenspreking een grootsch nationaal feest wijdde, hebt gij de eerbiedige houding van dat volk opgemerkt. Gij hebt gezien hoe dat fiere leger, hetwelk het land gered heeft, zich in de achting der menschen nog meer heeft verheven, door in deemoedigheid neder te knielen voor de van het altaar aangeboden beeldtenis van God. Dit wil namelijk zeggen, dat in Frankrijk een bewind is gevestigd, hetwelk bezield is met het geloof en de liefde voor het goede, hetwelk steunt op het volk, die bron van alle magt, op het leger, die bron van alle kracht, op de godsdienst, die bron van alle regtvaardigheid."

— Er zijn gewigtige berigten uit Algerie. Een ernstige opstand is ontstaan in de oostelijke provinciën. Verscheiden der aanzienlijkste stammen zijn opgestaan in een oogenblik, dat men dit het minst verwachtte, en de opstand verbreidde zich zeer spoedig. Men vreest, dat de troepen van de afdeeling Constantine onmagtig zullen zijn om, met de hulp van die te Bone, deze beweging te bedwingen. Ook moet in Algiers zelf eene zamenzwering zijn ontdekt. Ruim 20 invloedrijke Arabieren zijn gevangen genomen. Het plan was, om in de omstreken brand te stichten en terwijl de bezetting en de bevolking, als gewoonlijk, ter blussching waren geroeld, zou men zich van de poorten meester maken, de stad plunderen, terwijl aan de Arabieren van het land, te voren geroepen, de zorg zou worden overgelaten, om alles wat buiten was over de kling te jagen. Ook zegt men, doch dit vereischt bevestiging, dat te Constantine eene zamenzwering was verijdeld.

BELGIE.

BRUSSEL, 28 Junij.

Bij koninklijk besluit is bevolen, dat een geïllustreerde druk van de Belgische constitutie zal worden uitgegeven. Deze uitgave zou behooren tot de verzameling van het *Musée Populaire*.

— Alhier is een geschrift verschenen onder den titel van *Geheimzinnige stem*, dat eenigen indruk heeft gemaakt. De uitgave van dit pamflet heeft zelfs de politie in beweging gebragt en vele ex-vertegenwoordigers bij de Fransche wetgevende vergadering, die als de schrijvers verdacht worden, zijn in de bureaux van het beheer over de openbare veiligheid geroepen.

Zoodra deze brochure in het licht kwam, heeft de hertog van *Bassano* een aantal exemplaren naar Parijs opgezonden. Het is nog niet bekend of het Fransch gouvernement eene klagt heeft ingediend; maar zeker is het, dat de politie waakzaam is en tracht den schrijver te ontdekken, die tegelijk nog een ander werk heeft aangekondigd, onder den titel van: *Geschiedenis der Zitting van 1852*.

— De jongste regens hebben op de te veld staande gewassen een ongunstigen invloed gehad; de oogst belooft weinig gunstig te zullen zijn.

— De douanen hebben aan den kant van Turnhout eene bende van 36 smokkelaars aangeslagen, die men uit Holland wilde smokkelen.

— Wij lezen in het *Antwerpsch Nieuwsblad*: „Men klaagde gisteren, dat de eetwaren op de markten duurder waren, dan men mogt verwachten. Het schijnt, dat dit het gevolg van eene strafwaardige opkooping was. Ook zijn wij niet verwonderd te vernemen, dat er procesen-verbaal door de politie zijn opgemaakt tegen zekere personen, die de landlieden te gemoet gingen, om hun de eetwaren af te koopen, eer dezelve op de markt waren gebragt. De politie doet zeer wel, dezen ongeoorloofden handel te beletten, die tot niets strekt, dan tot handhaven van buitensporige prijzen, tot nadeel en ongerijf des werkmans."

[Zoude deze maatregel ook elders niet in toepassing kunnen gebragt worden?]

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

De commissie van de Tweede Kamer, belast met het onderzoek der rekening van het opgeheven fonds ter bevordering der nationale nijverheid (welke commissie bestaat uit de heeren *Westerhoff*, *v. Heiden*, *Huguenin*, *v. Nispen* en *v. Walcheren*) heeft den 21sten deser haar nader verslag dienaangaande opgemaakt en ingediend.

's GRAVENHAGE, 29 Junij.

Z. Exc. de generaal *v. Spengler*, minister van oorlog, heeft thans zijnen intrek genomen in het hôtel *de Oude Doelen*.

— Heden heeft er een ministerraad plaats gehad, die door al de ministers werd bijgewoond.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten Generaal zullen morgen het onderzoek over het ontwerp van het wet nopens het armbestuur voortzetten. In sommige afdeelingen is dat onderzoek bereids geëindigd.

— Heden heeft de arr.-regtbank uitspraak gedaan in de zaak van eenige leden der ridderschap van Holland, als eischers, tegen de commissie tot verdeeling van het fonds dier ridderschap, als gedaagden. De regtbank heeft de eerstgemelden in hunne tegen de gedaagden ingestelde vordering niet ontvankelijk verklaard, met veroordeeling in de kosten.

AMSTERDAM, 29 Junij.

Uit 's Hage wordt ons berigt, dat in de afgeloopen week twee der ministers zich herwaarts hebben begeven, om het gevoelen van den heer mr. *M. H. Godefroi*, over diens aanneming van de hem aangeboden of aan te bieden portefeuille van justitie, te vernemen. Bedoelde ministers moeten zich van die taak hebben gekweten, en de heer *Godefroi* zou, volgens onzen berigtgever, hebben geantwoord, dat hij nog vóór het einde dezer week, zijn gevoelen ten deze bepaald aan de Regering zou kenbaar maken. (*Amst. Ct.*)

[Men verzekert thans stellig, dat de portefeuille van justitie dezer dagen aan den heer mr. *H. M. Godefroi* is aangeboden. Welk besluit die heer genomen heeft, is ons tot heden niet bekend. *H. B.*

Volgens den *'s Grav. Nieuwsbode* zou de heer mr. *M. H. Godefroi* thans bepaaldelijk en wel om redenen van gezondheid, verzocht hebben niet verder voor de vervanging van den aftredenden minister van justitie in aanmerking te komen, en zouden er nu voor het aanvaarden der portefeuille van justitie onderhandelingen zijn aangeknoopt met jhr. mr. *W. M. de Brauw*, lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal, en van den Raad dezer gemeente, regter in de arrond.-regtbank te 's Hage.

Volgens latere informatiën van het *Handelsblad* is echter dit berigt van den *Nieuwsbode* voorbarig.]

— De zoo vaak besproken vereeniging van de beide tooneelgezelschappen der groote schouwburgen alhier en te 't Gravenhage is thans tot stand gekomen. In het aanstaande speelsaizoen verwacht men dus reeds voorstellingen van het vereenigde personeel, onder directie van de heeren *J. Ed. de Vries* en *A. Peters*, thans respectivelijk directeuren der beide schouwburgen.

— De buitengewone of pleizier-trein, die de Nederlandsche Rijn-spoorwegmaatschappij gisteren ochtend te 9 uur van hier naar Utrecht en Arnhem liet vertrekken, bestond uit 30 wagens, gesleept door twee locomotieven, en bevatte ongeveer 1300 reizigers.

— Den 25sten dezer is te Bloemendaal overleden de heer mr. *D. A. Portielje*, lid der Gedeputeerde Staten dezer provincie.

— De Fransche bladen gewagen van eene inter-nationale overeenkomst, tusschen Frankrijk, de Vereenigde Staten van N.-Amerika, Rusland en Nederland, om op nieuwe grondslagen de walvisch- en cachelot-visscherij te regelen.

Van den 30sten. Men verneemt, dat in den loop der aanstaande maand vergaderingen van houders van Spaansche Uitgestelde Schuld van 1831 te Berlijn, Frankfort, Parijs, en ook hier ter stede zullen plaats hebben. Te Frankfort is reeds een comité ter bevordering der belangen dier houders daargesteld.

— De stoomboot *Cycloop* heeft aangebragt 101 ton Haring. De boot was den 25sten Junij van de visscherij vertrokken. Door den lagen waterstand in de Maas en daartoe veroorzaakte vertraging van ontscheping is de Nieuwe Haring eerst in den vroegen ochtend (5 uur) van heden binnen deze stad aangebragt. De prijs is *f* 2 per stuk.

— Tot aanvulling van ons berigt, omtrent de plegtige opening der werkzaamheden van het te graven Kanaal door het eiland Zuid-Beveland, verneemt men nog, dat Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken de feestelijkheid met zijne tegenwoordigheid zal vereeren en daartoe te Goes verwacht wordt.

— De hooggeleerde heer *Samuel Muller*, hoogleeraar aan de kweekschool der Vereenigde Doopsgezinde gemeente alhier, vierde heden het feest zijner vijfentwintigjarige ambtsbediening. Deze gedenkwaardige dag was door de talrijke vrienden en hoogschatters van den geachten man tot een waren feestdag gemaakt, waarop hij de ondubbelzinnigste blijken van vriendschap en liefde en van genegenheid zijner verdiensten mogt erlangen.

DELFT, 26 Junij.

Tot ambtenaren der 2de kl. in Oost-Indië zijn, na gehouden eind-examen, bij de kon. akademie alhier, bekwaam geoordeeld de heeren: *J. F. Haase*, *J. P. F. Gericke*, *T. R. N. Lucassen*, *F. C. L. C. J. Spangenberg*, *B. van Bauk*, *G. Birnie*, *J. Kniphorst*, *L. van Limburg Stirum* en *H. A. C. de Vogel*.

UTRECHT, 28 Junij.

In verband met de aanhangige wet op den *waarborg*, is het niet onbelangrijk te vernemen, dat de meerderheid van het Wetgevend Ligchaam te *Neufchâtel* besloten heeft, geen goud dan van 18 karaat te erkennen. Zij beschouwt dit als een punt van eer en tevens als middel, om den roem der horologiemakers te bewaren.

'sHERTOGENBOSCH, 29 Junij.

De gemeenteraad heeft bij besluit van gisteren aangenomen, dat deze stad met gas zal worden verlicht en dat de onderneming daarvan aan den heer *Brouwere* van Gend zal worden opgedragen, met dien verstande, dat indien de stad zelve, na dat de gasverlichting twee maanden in werking zal wezen, mogt besluiten, om de helft der kosten van daarstelling, die op *f* 115,000 worden begroot, aan de onderneming over te storten, zij voor de helft deelgenoot in de winst kan wezen; de ondernemer verbindt zich in allen gevalle om voor *f* 6500 jaarlijks de stad behoorlijk en volgens het aangegeven plan te verlichten; de heer *de Brouwere* verbindt zich daarenboven, om de ijzeren buizen en verdere benoodigdheden, indien die ook 1 pCt. boven de buitenlandsche in prijs mogten te staan komen, hier te lande te doen maken en zooveel doenlijk inlandsche werklieden tot daarstelling der fabrijk te gebruiken. Eene commissie is benoemd om met den heer *de Brouwere* een definitief accoord te sluiten.

STEENWIJK, 28 Junij.

Naar men verneemt, is het plan van kanaalgraving van de Smildervaart naar deze stad in gereedheid en zal het eerstdaags aan Z. E. den minister van binnenlandsche zaken worden ingezonden. Daarbij is tevens gevoegd een project tot daarstelling van een jaagpad van het einde van het Steenwijkerdiep tot Blokzijl, en van verdere verdieping van dat vaarwater en van de haven ter laatstgenoemde plaats, welke werken in nauw verband staan en als het ware onafscheidelijk zijn van de daarstelling van bovengenoemd kanaal, hetwelk op eene diepte van 1,60 el is ontworpen, ten einde, bij eene eventuele verbinding door middel eener vaart van Groningen met Assen, de grootere schepen, van eerstgenoemde stad op dat kanaal komende, in staat te stellen, langs deze plaats over Blokzijl de Zuiderzee te bereiken. Wanneer het niet te ontveinzen is, dat de kosten hierdoor aanzienlijk zullen verhoogd worden, is het desniettegenstaande niet te betwijfelen, of deze zullen ruimschoots door de voordeelen worden opgewogen.

KAMPEN, 26 Junij.

De raad van Genemuiden heeft de kwestie met het Rijk in over aanwassen aan zee, in der minne beëindigd en voor eene getaxeerde waarde van *f* 26,715 de zaak opgeruimd, waardoor genoemde stad in het ongestoord bezit geraakt van 59 bunders land, biezen en water, onder nadere goedkeuring der wetgevende magt.

Hier wil men echter van geen transigeren weten; de raad heeft niet alleen besloten, om tegen den Staat te blijven procederen, maar ook zal bij de procedure met het Zwolsche Diep voortzetten. Voor beide hebben zij cassatie doen aanteekenen, en na de vacantie zullen er dus twee belangrijke actiën aanhangig zijn.

LEEUWARDEN, 28 Junij.

In eene heden alhier gehoudene zamenkomst van goud- en zilversmeden uit deze provincie is besloten tot de oprigting van eene vereeniging van goud- en zilversmeden. Tot dus verre hebben zich reeds 29 leden daarvoor aangemeld. Er is een bestuur gekozen, samengesteld uit de heeren *Feenstra*, president, *Rienstra*, secretaris, en *Binkes*, penningmeester, allen te Sneek.

— Een zonderling geval heeft dezer dagen alhier plaats gehad. Zekere *Nammen* .... had j.l. Woensdag van zijnen meester, den bloemkweeker *P. Hornstra*, achter de Hoven, last ontvangen aan den schoenmaker *van der Wielen* op den Wirdumerdijk te betalen eene som van *f* 1,80, en ontving daartoe *een gulden*, *een halve gulden*, *een vijfentwintig- en een vijf-cent-stuk*. Het geld werd bij afwezigheid van den man aan de vrouw betaald, die het later aan haren man ter hand stelde. Bij aandachtige beschouwing ontwaarde deze echter, dat de muntstukken eene verdachte kleur hadden, zoodat bij zich daarmede ter verwisseling naar *Hornstra* begaf, die intusschen verklaarde, niet beter te weten, als goed geld te hebben gegeven en dus de bewuste specie, die er als nieuwe munt uitzag, en die bij niet voor dezelfde als van hem afkomstig konde erkennen, niet wilde verwisselen. Daar de knecht evenwel volhield met het ontvangen geld betaald en geen ander bij zich gehad te hebben, begaf van *der Wielen* zich naar den heer commissaris van politie, waarvan het gevolg was, dat het huis van *Hornstra* denzelfden nacht nog al onzacht door de politie werd binnengetreden, waardoor diens vrouw, als jonge kraamvrouw, niet weinig verschrikt werd. De knecht werd vervolgens in verzekerde bewaring genomen en in de daartoe bestemde gevangenis onder het stadshuis gebragt, van waar hij, nadat de noodige informatiën waren ingewonnen, Zaturdag namiddag naar het huis van burgerlijke en militaire verzekering werd overgebragt. De cipier aldaar, den gevangene, naar gewoonte, bij zijn binnenkomen visiterende, vond in zijn vest een kokertje met kwik, gelijk de bloemkweekers in hun bedrijf gebruiken. Die omstandigheid leidde tot nadenken, — en zoo kreeg men de overtuiging, dat het kwik het geweest was, waardoor het geld de valsche kleur had gekregen! Natuurlijk werd de gearresteerde terstond daarop ontslagen en in vrijheid gesteld.

Te betreuren is het intusschen, dat de genoemde jongeling, die zoowel door zijnen meester als door allen, die hem kennen, zeer geacht wordt, zoo onschuldig eenige dagen in den kerker heeft moeten doorbrengen. Dat soms, in het belang der justitie, preventieve maatregelen genomen worden, is goed en ook niet te vermijden. Maar in dit zoo bijzonder en vreemd geval ware het welligt beter geweest, eerst meerdere nasporingen en onderzoekingen, of het geld *werkelijk* valsch was, te doen, alvorens tot zulke strenge maatregelen over te gaan, die, hoe men de zaak nu ook beschouwe, den jongeling toch altijd eenige dagen gevangenis hebben op den hals gehaald.

— Het Hoogduitsche opera-gezelschap, onder directie van de heeren *Kratz* en *Keunske*, wint al meer en meer de gunst van Leeuwardens publiek, waartoe de beide laatste voorstellingen, *Norma* en *die Weisse Dame*, niet weinig bijdroegen. Wij meenen, dat de onderneming, om dit opera-gezelschap gedurende den volgenden winter alhier te doen spelen, alleszins de ondersteuning van het algemeen zoude ondervinden.

ASSEN, 29 Junij.

Ten gevolge het intrekken door den raad dezer gemeente van de besluiten, houdende afschaffing der broodzetting, is in de vorige week door burg. en weth. weder eene broodzetting uitgegeven; dezelve is *f* 0,47, één cent lager dan de zetting der bakkers.

— Er is medegedeeld, dat de minister van binn. zaken het verzoek van de Drentsche kanaal-maatschappij, om van de uitvoering van een kanaal van Dalen naar Koevorden en van een scheepvaart-kanaal van Hoogeveen naar Beilen te worden vrijgesteld, zou hebben afgewezen. „Wij — zegt de *Dr. en Asser Ct.* — „meenen dit berigt te kunnen tegenspreken. Weldra hopen wij aan onze lezers nopens deze aangelegenheid meer volledige berigten te kunnen mededeelen."

— Men verneemt, dat te Veenhuizen een ambtenaar verwacht wordt, afgezonden door de Oostenrijksche regering, om de koloniën der maatschappij van weldadigheid op te nemen, ten einde dergelijke inrigtingen in dat rijk tot stand te brengen.

[Volgens heden bij ons ingekomen berigt, bezocht dan ook de graaf BUOL uit Oostenrijk, op gisteren de kolonie Veenhuizen, komende van Frederiksoord, en bezigtigde hij aldaar met belangstelling de verschillende gestichten en de daarbij behoorende scholen en werkplaatsen.

Men zal zich voorts herinneren, dat de heer *Daniel Hooibrink* met hetzelfde doel, reeds voor een paar jaren, op last van het Oostenrijksche gouvernement de koloniën heeft bezocht.]

— De heeren *de Wilde* en *Rahder* hebben dezer dagen in Drenthe weder aangekocht bijna 500 bunders veen- en heidegrond, gelegen in het Tiendeveen en de Drieveenen, gemeente Beilen. De eigendommen dier maatschappij klommen daardoor tot 2000 bunders en worden, volgens het gevoelen van deskundigen, op degelijke wijze ontgonnen en geëxploiteerd.

In de veenen, door eenige Amsterdammers in de nabijheid van Coevorden gekocht, wordt druk geewerkt. Deze aanzienlijke bezitting noemt men het *Amsterdamsche veld*.

— Gepasseerde week zijn uit de gegraven wordende waterleiding in het Emmerveen, twee ellen onder het veen, op de zandlaag, gevonden onderscheidene boomsoorten, als appelen perenboomen, hazelnootenboomen met daarnaast liggende nooten, welker schil nog geheel gaaf en vast was, alsmede een aardappel, waarvan de kiemkuiltjes nog duidelijk zigtbaar waren, ter dikte van eene walnoot; dezelve was echter geheel verstikt, waardoor bij bij eenige drukking uit elkander viel. Het is voor de geschiedenis van den aardappel van veel belang, dat een tweede exemplaar worde opgedolven en beter bewaard. De herkomst van dezen blijft evenwel zeer raadselachtig, namelijk of dezelve aldaar voor de veenwording is gegroeid, hetgeen zeker in strijd zoude zijn met de veel latere overbrenging uit Amerika in de zestiende eeuw, en of dezelve uit de oorden bij eenen algemeenen vloed naar herwaarts kan zijn aangespoeld. [?]

— Met zekerheid wordt uit Rolde het berigt, dat met algemeene goedkeuring zou zijn besloten het jagtveld aldaar voor iederen jager open te stellen, tegen betaling van 25 cent per dag, tegengesproken, daar een dergelijk besluit hoegenaamd genomen is. (*N. Dr. Ct.*)

MEPPEL, 25 Junij.

Heden heeft het bestuur der Drentsche kanaalmaatschappij, in vereeniging met een aantal belanghebbenden, alhier eene vergadering gehouden, ten einde te beraadslagen over de verschillende punten van kwestie, die hier bestaan tusschen de maatschappij en onderscheidene inwoners dezer gemeente omtrent de uitvoering der kanaalwerken.

Velen zijn van meening, dat de maatschappij zich regten heeft aangematigd, waarop zij in geenen deele aanspraak heeft, en waardoor dien ten gevolge op onderscheidene plaatsen dezer stad de werkzaamheden van 't kanaal den omwoners zijn verboden geworden.

De aannemers vragen van de maatschappij voor deze van tijd tot tijd plaats gehad hebbende staking der werkzaamheden eene aanzienlijke som tot schadevergoeding; men spreekt algemeen en stellig van wel *f* 15,000.

Wij meenen van eene goede zijde te kunnen melden, dat noch 't een, noch 't ander, betreffende de onderscheidene verschillen, uit den weg is geruimd.

Ook blijft het steeds regenachtige weder zijn' nadeeligen invloed uitoefenen op deze en velerlei andere werkzaamheden.

GRONINGEN, 1 Julij.

De gewone zomervergadering der Staten van deze provincie zal, overeenkomstig de bepalingen der provinciale wet, aan-

staande Dingsdag den 6den Julij, des morgens te 11 uur, geopend worden.

Naar wij vernemen zullen alsdan zeer belangrijke zaken, de provincie betreffende, worden behandeld.

— Heden namiddag heeft op het raadhuis alhier de plegtige uitreiking plaats gehad van de eereteekens voor eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterij en wel aan hen, die zich niet meer in werkelijke dienst bevinden. Nadat door den fungerenden secretaris dezer stad het Koninklijk besluit was voorgelezen, waarbij dit eereteeken is ingesteld, reikte de burgemeester de medailles en diplomata aan de benoemden uit, die ten getale van 29 aanwezig waren. De heer A. Zeper was wegens ambtsbezigheden verhinderd, deze plegtigheid mede bij te wonen.

Daarop hield de burgemeester eene aanspraak, waarbij zed. gewag maakte van de verdiensten, zoo door de mobile als andere schutterij aan den lande bewezen en van de doeltreffende wijze, waarop onze geliefde Vorst die verdiensten heeft weten te waarderen. En driemaal herhaald geroep van *Leve de Koning!* volgde op deze aanspraak, die beantwoord werd door den voormaligen kapitein mr. E. van Eerde. Deze zeide, namens de voormalige officieren, onderofficieren en schutters van Groningen en Friesland, den burgemeester dank voor de gratieuze wijze, waarop hij de geschenken van Z. M. aan hen had overgereikt en verzekerde den burgemeester, dat die geschenken door hen op hoogen prijs werden geschat, en dat, zoo ooit weer Vaderland en Vorst mogten in gevaar komen, zij steeds bereid zouden staan, tot handhaving van rust en orde hunne krachten aan te wenden. Verder verzocht spreker den burgemeester die gevoelens aan Z. M. te willen kenbaar maken, en eindigde met den wensch, dat Willem III, het sieraad van zijn Vaderland en zijn doorluchtig huis, nog lang tot heil van het land in het leven mogt blijven gespaard. Ook deze aanspraak werd wederom door een luid: *Leve de Koning!* beantwoord.

— Burgemeester en wethouders dezer gemeente hebben gisteren voormiddag door hunnen gecommitteerde bij enkele inschrijving aanbesteed: Het herstellen van metselwerken aan de walmuren, bogen, enz. van het Zuiderdiep, en wel voornamelijk aan het gedeelte, dat gelegen is aan de Westzijde van den Heerepoortenboog. Hierop zijn vier biljetten van inschrijving ingekomen; het hoogste was van 2p Ct boven het tarief en het laagste was van *f* 7,80 beneden de berekening van het tarief, welk biljet was van R. Meijer, aannemer, wonende alhier. Op perceel 2, zijnde de walmuren aan de Zuider- en Noorderhaven, enz., zijn geene biljetten van inschrijving ingekomen.

Voorts had de verpachting plaats van grasgewas, en wel:

I. Het grasgewas van het voorste stuk van het stadsland in de Bloemstraat, om te hooijen; hierop waren drie biljetten van inschrijving aanwezig, waarvan één van onwaarde is verklaard, als zijnde niet op zegel geschreven. De geldige biljetten waren van *f* 15—26 en van *f* 25,00, dit laatste van J. J. Zon, senaatspikeur, wonende in de Bloemstraat.

II. Idem van den weg buiten de Apoort, links aan de gracht en aan den weg naar de Drenthsche Laan; hierop was één biljet van inschrijving, zijnde van J. A. Jetses, wonende buiten de Apoort, voor *f* 3—17½.

Op perceel 3, 4 en 5, zijnde het grasgewas buiten de Krane-, Boteringe-, Ebbinge- en Steentilpoorten, zijn geene biljetten ingekomen.

— Eergisteren zijn aan onze Hoogeschool bevorderd tot Doctors in de Regten: de heeren G. van Wageningen, van Jellum, en G. van Suchtelen van de Haere, van Leeuwarden, — en gisteren de heer J. Koning, van Oldemarkt, alle na het verdedigen van eenige *Quaestiones Juris Inaugurales*.

— Sedert onze laatste opgave is alhier binnengekomen het kofschip *Elisina*, groot 58 tonnen, kapitein J. H. Duintjer, van Veendam, gebouwd bij R. G. Berg, te Sappemeer, — en het galjootschip *Anna Magaretha Adriana* groot pl. m. 80 lasten, kapt. J. C. Stenger, van Farmsum, gebouwd bij U. O. van der Werff, te Hoogezand.

— In den nacht van den 28sten op den 29sten Junij j.l. is ten huize van den landbouwer Schutter, te *Garmerwolde*, diefstal geschied door middel van buitenbraak en inklimming door het dak. Deze diefstal bestaat in 2 zilveren horlogiën, van den landbouwer en deszelfs knecht, welke uit de bedsteden, waarin deze slapen, zijn ontvreemd, en uit onderscheidene kleedingstukken behoorende aan eerstgenoemde. De landbouwer gaf in den namiddag van den 29sten hiervan kennis aan den commissaris van politie hier ter stede, met opgaaf dat bij van dezen diefstal verdacht hield een' zekeren Hendrik van der Molen, die in de maand Mei j.l. zijne dienst had verlaten, en thans diende bij den landbouwer Boss, onder Adorp, en die den vorigen avond in de gemeente ten Boer was gezien. Ten gevolge van deze aanwijzingen werd de agent de Jonge, vergezeld van den agent Rogholt, naar de woning van den landbouwer Boss gezonden, om naar bevind van zaken te handelen, met dat gevolg, dat bovengenoemde H. van der Molen met al de ontvreemde goederen des avonds in Groningen werd gebragt, van waar hij heden (den 1sten Julij) gevankelijk naar Appingedam is getransporteerd.

— In het thans bij de Tweede Kamer der Staten Generaal aanhangige ontwerp van wet, strekkende tot verklaring, dat het algemeen nut de onteigening vordert van perceelen, tot verbreeding van den weg langs de nieuwe haven te Groningen, wordt verklaard, „dat het algemeen nut de onteigening vordert, ten name der provincie Groningen, van de eigendommen, noodig ter verbreeding van een gedeelte van den weg langs de nieuwe haven tusschen de Steentil- en de Ebbingepoort te Groningen, op eene kruinsbreedte van veertien ellen, met eene sloot tot afscheiding van de erven, ten einde eene vereischte losplaats en tevens genoegzame ruimte voor het verkeer aanwezig zij."

De bijgevoegde memorie van toelichting behelst het volgende:

„Bij besluit der Staten van Groningen, van den 14den Augustus 1849, no. 4, werd de aanleg van eene haven voor schepen en bergplaats voor houtvlotten in de gracht der gemeente Groningen tusschen de Steentil- en de Ebbingepoort vastgesteld, met bepaling, dat de daarlangs loopende weg zou worden verbreed en bestraat.

„Daaraan is door Gedeputeerde Staten volledig gevolg gegeven, met uitzondering alleen der verbreeding van den weg.

„Deze was dringend noodig, ten einde eene geschikte losplaats aanwezig en tevens het verkeer verzekerd zou zijn.

„Ter lengte van 235 ellen heeft de weg slechts eene breedte van 4 tot 5,50 ellen, en er wordt eene kruinsbreedte van 14 ellen gevorderd.

„Pogingen tot het in der minne verkrijgen van de vereischte gedeelten der twee perceelen, die door den weg moeten worden ingenomen, zijn herhaaldelijk, doch vruchteloos beproefd. [De bedoelde perceelen behooren aan de heeren G. van Bolhuis Lieftinck en J. S. Havinga Oortwijn.]

„Hoe ruim ook het bod der provincie, *f* 3000 per bunder, was, de eisch bleef bovenmatig. Behield de weg de tegenwoordige breedte, een doeltreffend en gewenscht werk wierd onvoltooid gelaten.

„De toepassing der onteigenings-wet bleek het eenige middel te zijn, om op eene wettige wijze in het bezit der vereischte eigendommen te geraken.

„Daartoe strekt nevensgaand voorstel van wet, hetwelk wordt aangeboden, nadat, blijkens de overgelegde stukken, aan de voorschriften van artt. 6—8 is voldaan."

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 96, bevat eene circulaire van den Staatsraad, Commissaris des Konings, d.d. 29sten Junij 1852, no. 12, aan heeren burgemeesters der gemeenten, houdende mededeeling van de benoeming van jonkheer mr. W. C. A. Alberda van Ekenstein tot inspecteur der jagt en visscherij in dit gewest; — en no. 97, een besluit, d.d. 29sten Junij 1852, no. 13, houdende aanbeveling om, zoo veel mogelijk, de aanstelling van onbezoldigde opzieners der jagt en visscherij te bevorderen.

— In het koolzaad is, — zoo als reeds voorloopig is berigt, — in onderscheidene streken dezer provincie bederf aanwezig; hier meer, daar minder; het ergste in die velden, welke reeds het meest gevorderd waren. Dit bederf bestaat in eene verdorring van den stam in het midden, die dan ook bij vele planten beschimmeld en geheel verrot is. Dat daardoor de sappen uit de aarde zich niet aan de kroon en peul kunnen mededeelen, spreekt van zelve; van daar, dat die planten ook geheel zonder frischheid en kracht zijn, en vreezen wij, dat, zoo ook het weder deze kwaal niet doet ophouden, er niets van die aangetaste planten te regt komt.

Dat dit een verontrustend verschijnsel is, omdat de voortgang snel is toegenomen, is waar; maar gelooven ook wij er toch te moeten bijvoegen, dat, zoo het nu nog ophield of gestuit werd, de schade of liever de mindere opbrengst nog niet bijzonder groot zoude zijn.

— Volgens schrijven uit *Grijpskerk*, begint de aardappelziekte zich aldaar te openbaren, en is zij op sommige stukken reeds aan de vrucht zoowel als aan het loof te bespeuren.

— Men berigt ons uit *Grijpskerk*, den 28sten Junij:

„De muzijkgezelschappen van Grijpskerk, Noordhorn, Ezinge en Aduard zijn uitgenoodigd, om het zangfeest, te *Zuidhorn* den 14den Julij te houden, op te luisteren en af te wisselen. Bereidvaardig is dit door genoemde gezelschappen aangenomen, zoodat ook in dit opzigt de vooruitzigten van een heerlijk volksfeest zeer gunstig staan. Er zullen nu nog twee sprekers worden uitgenoodigd, die door korte aanspraken tot de verheffing van het feestgenot zullen medewerken.

„De heer burgemeester van Zuidhorn heeft reeds middelen beraamd tot het bewaren der goede orde, en zich door doelmatigen ijver bij de commissie voor het zangfeest verdienstelijk gemaakt. Het is te wenschen dat *meer* ingezetenen van Zuidhorn tot eene luisterijke feestviering het hunne aanwenden, en door eene voorkomende en vriendelijke behandeling der zangers mogen toonen, dat zij op dit feest prijs stellen. Ziet men op de vele moeite, die de schoolonderwijzers met hunne zanggezelschappen zich geven, dan waarlijk behoort ieder, die een weinig gevoel voor het goede en schoone bezit, dien lust en ijver, welke men thans in het Westerkwartier opmerkt, aan te moedigen en levendig te houden."

— Als eene bijzonderheid wordt ons berigt dat bij L. L. Zuidema, slager te *Haren*, aanstaanden Zaturdag een zoetemelks kalf, elf weken oud zijnde, zal worden geslagt, hetwelk door deskundigen op 300 halve Ned. ponden wordt geschat, en gemest is bij de wed. R. ter Borg aldaar. — In de volgende week zal er door denzelfden slager nog een worden geslagt, die volgens taxatie den eerstgenoemden wel zal evenaren. „Het is vooral daarom opmerkelijk, — zegt het berigt — omdat velen in den waan verkeeren, dat zware kalveren niet ten platten lande, maar uitsluitend in steden ter slagtbank worden geleid."

— Naar men ons berigt, heeft er te *Smeerling*, gem. *Onstwedde*, op nieuw een droevig voorval plaats gehad. Den 28sten dezer, in den vroegen morgen, heeft de landbouwer Berend H. H...... aldaar door ophanging een einde aan zijn leven gemaakt. Een paar dagen te voren had hij het reeds op eene andere wijze beproefd, maar was toen door zijne huisgenooten daarin verhinderd geworden. De overledene was ongehuwd en van een afgetrokken, zedig gedrag. Hoewel men de oorzaak van deze wanhopige daad meest moet gissen, houdt men het er over het algemeen voor, dat het laatst voorgevallen ongeluk, bij het sloopen der behuizing zijner zuster, zulk eenen indruk op hem heeft gemaakt, dat het leven hem tot een' last was geworden.

— Voor eenige dagen — schrijft men ons — vertrok uit de Bourtange zekere Harm G. Siks, zoo als men waande, om in het Hannoversche vee te gaan koopen, waarmede hij zich meest onledig hield, toen er op eens het gerucht ging, dat genoemde persoon, met eene som van *f* 1200 à *f* 1500 naar Amerika ging vertrekken en reeds te Bremerhaven op de afvaart van het schip wachtte. Deze gelden had hij zich voor koopmansgoederen, waarmede hij op Hannover sluikhandel dreef, weten te verschaffen, maar dezelve alhier niet voldaan, zoodat hij bankroet maakte. — Zijne crediteuren stelden aanstonds pogingen in het werk, om hem zijn vertrek te beletten; doch toen de brieven te Bremerhaven aankwamen, was het te laat: de landverhuizers waren bijna een uur in zee, en men zag nog flaauw hun wuiven en groeten tot teeken van afscheid.

— Den 26sten dezer is de bliksem ingeslagen in eene boerenwoning te *Westerlee*, welke woning in een oogenblik tijds werd in de asch gelegd, en waarbij een groot deel van den inboedel verbrandde. De behuizing was tegen brandschade verzekerd. Reeds driemalen moet dezelfde persoon het ongeluk gehad hebben van zijne woning door brand te verliezen.

— Den 26sten Junij werd te *Niekerk* de aangekondigde harddraverij gehouden. De prijs, zijnde een dozijn fraaije zilveren tafelmessen, is behaald door het bruin bles merriepaard van P. Nanninga, te Enumatil, bereden door den pikeur L. Klamer, van Niekerk; terwijl de premie, zijnde een fraaije schildpadden sigaarkoker, ten deel is gevallen aan het zwart merriepaard genoemd *Rientje*, toebehoorende aan H. J. Koopmans, te Niekerk, bereden door den pikeur P. W. Hazenberg, te Sebaldeburen.

Aan de harddraverij te *Niehove*, dienzelfden dag gehouden, namen zes paarden deel; de prijs, een briljant fraai zilveren tabakskomfoor, werd behaald door het zwart bles ruinpaard van den heer C. L. Gaikema, van Niehove, door den eigenaar bereden.

De kastelein A. H. Niehoff, te *Spijk*, had dien dag tot prijs uitgeloofd eene fraaije, met zilver gemonteerde zweep, die behaald werd door het paard genoemd *Litze*, van A. M. Sietsema, te Uithuizermeeden, door den eigenaar bereden; terwijl de premie, bestaande in een pikeurs hoofdstel, behaald is door het paard *de Vlugge* genoemd, van W. J. Bakker, te Spijk, door deszelfs zoon bereden. Veertien paarden namen aan dezen wedloop deel.

Te *'t Zandt* had den 28sten Junij eene harddraverij plaats met paard en chais. Door den kastelein G. Oostendijk, aldaar, was uitgeloofd tot prijs een zilveren theeservies, dat behaald werd door het bruin langst. ruinpaard van H. Balk, wonende op de Roode Haan, gemeente Warfhuizen, door den eigenaar bereden, en de premie, bestaande in een dito zetter, aan het bruin merriepaard van den heer J. Homan, wonende te Niehove, bereden door den pikeur H. Luurs, van Niezijl.

Heden werd te *Appingedam* de jaarlijksche harddraverij gehouden. Te 10 uur nam de rijding met paard en chais een' aanvang, waarvoor 6 paarden waren aangegeven. De prijs bestond in een harddraverstuig, zijnde gereide, hoofdstel en leidsel, dat behaald werd door het bruin langst. merriepaard, *de Sterke* genoemd, van den heer K. Hellinga Bolt, van den Ham, door den eigenaar bereden; en de premie, bestaande in eene doos met zilveren suikertang en 14 zilveren lepeltjes, viel ten deel aan het zwart langst. ruinpaard, genoemd *Jan*, toebehoorende aan den heer K. Doornbos, te Uitwierde, insgelijks door den eigenaar bereden.

Al deze volksfeesten liepen in de beste orde af, en werden door eene talrijke menigte bijgewoond.

— Dit jaar zal te *Grijpskerk*, ter gelegenheid der harddraverij, gelijk verleden jaar, keuring zijn van schoone jonge paarden.

— Het *Politieblad* behelst een geval van vermissing van geldswaarden uit aan 's rijks-posterij toevertrouwde brieven: op den 10den dezer is n.l. van Groningen per post verzonden een brief, inhoudende een bankbiljet groot *f* 200, no. 834, dd. 11 Mei 1850, en twee muntbiljetten, ieder à *f* 10, no. 177995 en 182500, aan het adres van den kassier W. B. Smits, te Utrecht, welke brief en waarden niet teregt zijn gekomen. — De recherches aan de beide postkantoren zijn tot dusver vruchteloos geweest.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft de volgende circulaire gezonden aan 's Konings Commissarissen in de onderscheidene provinciën:

„Voortaan zullen de berigten wegens handel en nijverheid, van de Nederlandsche gezanten, consuls en handelsagenten ontvangen, aan de kamers van koophandel en fabrijken worden medegedeeld naar de volgende regels:

„1. Wanneer een voldoend aantal exemplaren beschikbaar is, ontvangt elke kamer er een.

„2. Zijn er minder afdrukken voorhanden, zoo worden die uitgereikt aan de kamers van Amsterdam, Arnhem, Groningen, 's Hertogenbosch, Leeuwarden, Maastricht, Meppel, Middelburg, Rotterdam, Utrecht en Zwolle.

„3. Is het beschikbaar getal nog geringer, zoo wordt het uitgedeeld aan de kamers van Amsterdam, Groningen, Leeuwarden, Middelburg, Rotterdam en Zwolle.

„4. De berigten, waarvan slechts vijf of minder exemplaren voorhanden zijn, worden uitgereikt aan de kamers die het meest belang bij de behandelde zaak hebben.

„5. In gewone gevallen geschiedt de verzending door tusschenkomst van Zijner Majesteits commissarissen in de provinciën. Berigten die spoed vorderen, worden regtstreeks aan de kamers gezonden.

„6. De kamer die berigten ontvangt, deelt die zoo spoedig mogelijk mede aan de overige kamers in dezelfde provincie, en geeft inzage van die stukken aan de kamers in andere provinciën, waar de berigten niet zijn ontvangen, wanneer zij zich daartoe aanmelden.

„De regeling van een en ander wordt aan het onderling overleg der kamers overgelaten.

„Ik verzoek u het bovenstaande ter kennis te brengen van de kamers in uwe provincie."

Oordeel van Burgemeester en Wethouders van Groningen nopens eenige bepalingen van het Ontwerp van Wet op het Armbestuur.

In het *Uitvoerig en Beredeneerd Verslag van den toestand der Gemeente Groningen, over het jaar* 1851, *door Burgemeester en Wethouders gedaan aan den Raad in de maand April j l.*, komt in Hoofdstuk X, *Armwezen*, o. a. het volgende voor, 't welk allezins verdient meer algemeen bekend te worden.

„De staat van het armwezen in deze gemeente mag gunstig genoemd worden. Er heerscht tusschen het plaatselijk bestuur en de onderscheidene armbesturen, en dezen onderling, eene gelukkige zamenwerking. Die zamenwerking bij alle armbesturen meer en meer te bevorderen, opdat zij, ieder in zijnen kring, zonder baatzuchtige bevordering van bekrompen eigenbelang, maar met het oog op het gemeenschappelijk doel, armoede en gebrek trachten te weren, is, naar onze overtuiging, het middel, waarvan men de beste vruchten mag verwachten. Het ware te wenschen, dat die zamenwerking ook mogt bestaan tusschen de onderscheidene gemeenten des Rijks; doch het tegendeel heeft maar al te veel plaats. De bedeeling van elders armlastige behoeftigen is daardoor voor de gemeente een drukkende last geworden, vooral nadat vóór eenige jaren bij het algemeen gouvernement, in strijd met hetgeen vroeger plaats had, tot beginsel is aangenomen, dat de administratieve magt alleen bevoegd is over het onderstandsdomicilie van behoeftigen uitspraak te doen, doch dat, ten einde de gemeente of de arminrigting in dezelve, voor wier rekening een behoeftige is verpleegd, te noodzaken tot terugbetaling der voorgeschotene kosten, ook na de uitwijzing van het onderstandsdomicilie, eene beslissing der gewone regterlijke magt noodzakelijk is. De bedeeling van elders armlastige behoeftigen is intusschen in vele gevallen niet te vermijden, en de restitutie der aangewende kosten, welke veelal onder allerhande voorwendsels wordt geweigerd, in regten te vorderen, zal dikwijls, zelfs bij een gewonnen proces, meer kosten dan voordeel ten gevolge hebben, en is daarbij gevaarlijk bij de verschillende uitspraken der regterlijke collegiën, omtrent zaken, het armwezen betreffende. Zijne Excellentie de heer Minister van Binnenlandsche Zaken schijnt het verkeerde en nadeelige van het thans heerschend beginsel te hebben ingezien. Immers bij het ontwerp van wet op het armbestuur, aan de Staten Generaal aangeboden, is in artikel 94 het tegengesteld beginsel aangenomen. Volgens dat artikel toch zal, in geval Gedeputeerde Staten niet in staat zijn de tusschen gemeenten, over het onderstandsdomicilie van behoeftigen, het bestuur, waarbij zij armlastig zijn, het verhaal en verhaalbaar bedrag van verstrekten onderstand gerezen geschillen, in der minne te doen bijleggen, de beslissing daarover aan den Koning worden opgedragen; alleen de vorderingen tot verhaal van verstrekten onderstand op diakoniën of kerkelijke armbesturen zullen, volgens artikel 96 van het bedoelde ontwerp, voor den burgerlijken regter moeten worden gebragt, indien zij niet door de administratieve magt in der minne kunnen worden afgedaan.

„Het komt ons voor, dat bij die bepalingen van het aangeboden ontwerp op het armenbestuur de ware beginselen zijn gevolgd en wij kunnen niet voorbij hier te kennen te geven, dat, naar onze overtuiging, gemeld ontwerp, hoewel daarop gegronde aanmerkingen zijn te maken, in het algemeen nogtans, vooral wanneer men de omstandigheden, waaronder het is ontworpen, in aanmerking neemt, op goedkeuring aanspraak mag maken. Hoe dit zij, onwedersprekelijk achten wij het, dat de bij de genoemde en daarmede in verband staande artikelen van meergenoemd ontwerp voorgedragene bepalingen, indien zij mogten worden bekrachtigd, eenen heilzamen invloed op den staat van het armwezen zullen uitoefenen, te meer daar het bij artikel 99 bepaalde de uitvoering van de door de administratieve magt in dezen te nemen beslissingen zal verzekeren. Tot dat die of dergelijke bepalingen wet zullen zijn geworden, zal men in den regel zich moeten bepalen tot pogingen, om door tusschenkomst van de administratieve autoriteit in der minne van de voor elders armlastige behoeftigen voorgeschoten kosten, restitutie te erlangen van hun onderstandsdomicilie. Wij kunnen niet genoeg erkentelijk zijn wegens de zorg, waarmede de heer Staatsraad, Commissaris des Konings in deze provincie, op ons verzoek, alle in zijne magt staande middelen heeft aangewend, en blijft aanwenden, om de achterlijke gemeenten, zoo in als buiten deze provincie, te brengen tot restitutie der in deze gemeente voor hare behoeftigen voorgeschotene verplegingskosten. Want wij hebben het daaraan te danken, dat het grootste gedeelte der, gedeeltelijk reeds vóór vele jaren, hier aangewende kosten voor de verpleging van elders armlastige behoeftigen in het afgeloopen jaar reeds is terugbetaald, of de terugbetaling daarvan binnen kort wordt te gemoet gezien."

Men zegt dat Nederland *thans* bestuurd wordt door één *homogeen* ministerie.

Nut der hondenbelasting.

Uit de ziekte-registers van de vee-artsenijschool te Berlijn, blijkt, dat jaarlijks tot aan het jaar 1829 aldaar 25 à 30 welbewezene gevallen van hondsdolheid voorkwamen. Toen er echter in het jaar 1830 eene belasting op de honden werd gelegd, vertoonden er zich in dat jaar slechts *drie*, in 1831 *geen enkel*, terwijl er in 1832 slecht *drie* werden waargenomen. Van dat jaar tot Mei 1836 kwam er *geen enkel* geval meer voor.

Men heeft berekend, dat op het schaakbord een graankorrel voor de eerste ruit, twee voor de tweede, vier voor de derde, en zoo vervolgens tot 64 toe, niet minder dan 16384 steden vereischt worden, wanneer in elke stad 1024 graanzolders waren, op elk derzelve 174762 maten, en in elke maat 32768 korrels, uitmakende te zamen 96,076,425,546,694,656 graankorrels.

Kerknieuws.

Anjum, 27 Junij. Heden den 27sten dezer nam onze waardige en algemeen geachte, hoogbejaarde leeraar, ds. Becking, onder den toeloop van eene groote menigte toehoorders, afscheid van deze gemeente, predikende bij die gelegenheid uit Openb. 3; vs. 3. Treffend was zijn afscheid zoo van kerkelijke als burgerlijke besturen, en aller deelneming stond zelfs op ieders gelaat uitgedrukt. Gods zegen vergezelle hem ook op zijne nu voor de 3de maal beroepene plaats te Wons en Engwier!

Maassluis, 22 Junij. Heden werd door den breeden kerkeraad der Hervormde gemeente uit het vroeger gemelde zestal predikanten het volgende drietal gemaakt: ds. *Bresser*, te Strijen; *Fuchenius*, te Sassenheim, en *Steenberg*, te Dirksland; daaruit werd dezelfden avond beroepen de weleerw. heer *H. Steenberg*, predikant te Dirksland.

— Ds. *L. van Dijk*, pred. te Zevenhuizen (klass. Rotterdam) heeft voor de beroeping naar *Oudewater* bedankt.

— Ds. *K. F. van Stetten*, pred. te Doeveren, heeft het beroep naar het eiland *Marken* aangenomen.

— De klassis van Holland in den Staat Michigan, heeft ds. *A. Brummelkamp*, te Arnhem, uitgenoodigd om tot haar te komen, ten einde behulpzaam te zijn aan eene in de stad Holland, door de zorg van eenige voorname Christelijke leeraars, gestichte inrigting om jonge lieden voor het hooger onderwijs te vormen en voor te bereiden.

— Door Z. M. zijn bij besluit van den 19den dezer, goedgekeurd de beroepingen van predikanten, uitgebragt door de kerkeraden der Hervormde gemeenten: van Bovencarspel, klassis Hoorn, op *A. Begeman*, predikant te Landsmeer; van Marum en Noordwijk, klassis Groningen, op *S. H. Caldenelij*, predikant te Borculo.

— In de vergadering der klassis *Groningen*, in welke tegenwoordig waren 83 predikanten en 15 ouderlingen, zijn herkozen tot praeses ds. *D. Terpstra*, pred. te Opende; tot scriba ds. *J. Boon*, te Groningen; tot leden ds. *D. van Hoorn*, te Noordhorn, en prof. *H. Nienhuis*, oud ouderling te Groningen. Tot secundus van den ouderling *Koning* is gekozen de heer *Metzlar*, Rijks-ontvanger en oud ouderling te Leek; tot secundus van den scriba, ds. *E. J. Diest Lorgion*; tot secundus van 't lid *van Hoorn*, ds. *M. A. Amshoff*, en tot secundus van 't lid *H. Nienhuis*, jonkh. mr. ...... *d'Aulnis*, subst.-officier en ouderling te Groningen.

Correspondentie.

Wij ontvangen heden eene teregtwijzing van eene nieuwstijding, die bij overname voorkwam in onze courant van den 10den Febr. l.l. en behelsde dat eenige Hanlerwijkers van den echten stempel, en wel tusschen de 20 of 30, waarvan geen enkele nuchteren was, zich aan groote feitelijkheden te Westervelde zouden hebben schuldig gemaakt.

De teregtwijzer berigt ons nu, dus wel wat laat, dat er geen 20 of 30, maar slechts *drie* personen in beschonken toestand waren, dat er geen mishandelingen hoegenaamd hebben plaats gehad, en dat door één' van deze drie personen slechts eenige afwezige worsten zijn weggenomen, waarover deze bij vonnis der arrond. regtbank te Assen dan ook tot eene ligte correctionele straf is verwezen, terwijl de beide anderen finaal vrij zijn gesproken. Wij meenen te kunnen volstaan met deze korte vermelding.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. van Bolhuis Hoitsema.